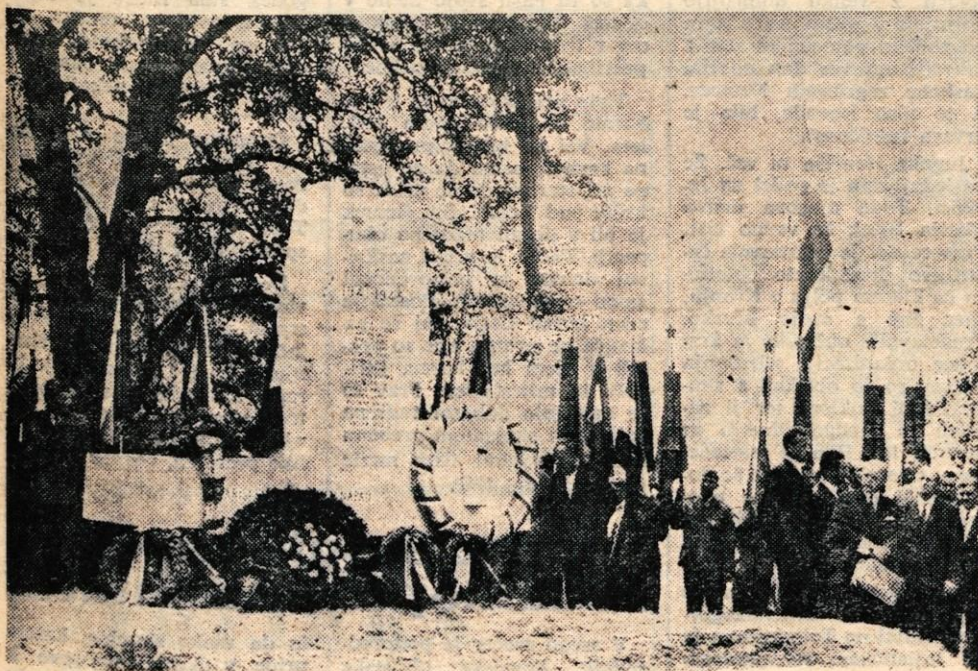

GLAS

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V vasi Pševo pod Joštom so v torek odkrili spomenik narodnemu heroju Ivu Slavcu-Joklu in trinajstim tovarišem. — Foto: F. Perdan

Revolucija in žrtve nas obvezujejo

V prijetni partizanski vasi Pševo pod Joštom je bila v torek osrednja proslava dneva vstaje slovenskega naroda za kranjsko občino. Kljub opoldanski vročini se je na slavnostnem prostoru zbralo precej ljudi, domačinov in tistih, ki so hoteli praznični dan preživeti na slikovitem pobočju zelenega Jošta. Med prisotnimi so bili tudi borci in aktivisti NOB, ki so med vojno delovali na tem področju. Slovesnost je bila združena z odkritjem spomenika narodnemu heroju Ivu Slavcu-Joklu in trinajstim tovarišem, padlim v gozdovih Jošta.

Zbranim je spregovoril Vinko Hafner, podpredsednik Izvršnega sveta SRS in prijatelj ter soborec padlega heroja Jokla. V zgoščenih besedah je orisal vstajo in revolucijo na tem območju. Omenil je, da je ta del Gorenjske tesno povezan z delavskim Kranjem, dal veliko partizanov in malo izdajalcev. In veliko žrtev. Vsak od teh štirinajstih, katerim so v torek odkrili spomenik, je dal revoluciji in svobodi največ, kar je mogel. Svoje življenje. Do njih, do nas in mlade generacije imamo velike obveze, kajti nismo še storili vsega, za kar so tovariši padli.

Za heroja Jokla je dejal, da je bil izreden partizanski

komandant in politični delavec. Navezan je bil na Gorenjsko in rodni Kranj. Zato se je leta 1942 na svojo željo vrnil z Notranjske v gozdove Jošta, kjer je julija 1944. leta na kraju, kjer danes stoji spomenik, padel.

Hafner se je v svojem govoru dotaknil tudi današnjega časa, povojnih uspehov in težav. Dejal je, da so in bodo borci in aktivisti NOB še vedno pomemben faktor v družbi le, če bodo uspeli slediti toku časa, se učiti pri mlajši generaciji tako, kakor se je ona učila pri njih.

Med tistimi, ki so po odkritju spomenika polagali vence, smo opazili tudi drobno ženico s šopkom v rokah.

S tresočimi rokami ga je položila na podstavek spomenika. Bila je Tišlarjeva mama iz Gozda pod Kriško goru. Med štirinajstimi imeni na obeležju je vklesano tudi ime njenega sina!

V kulturnem programu je sodeloval moški pevski zbor iz Stražišča, recitatorji in godba iz Kranja.

J. Košnjek

III. Groharjeva slikarska kolonija

Minuli ponedeljek, 21. julija, se je v Skofji Loki začela III. Groharjeva slikarska kolonija. Sodeč po številu in slovesu udeležencev, ki so prispeli v slikovito mesto pod Lubnikom, bo letošnja likovna prireditev izredno kvalitetna. Tako smo med prisotnimi na otvoritveni svečanosti v galeriji Loškega muzeja opazili dva slikarja iz Češkoslovaške, Pražana Alejo Antonovo in Ivana Minařika, nadalje gosta iz pobratene italijanskega mesta Medicina Luigija Samoggia ter Španca Bernarda Yllo pa

Beograječanko Milo Džokić in Sarajevčana Hasana Sučeska. Od slovenskih likovnikov so se povabili odzvali Oton Polak iz Maribora, Ivan Varl iz Sežane, Ljubo Ravnihar iz Kranja, Janez Sedej iz Žirov, Božidar Grabnar, Jure Cihlař, Rudi Gorjup, Eugen Sajovic in Peter Adamič, vsi iz Ljubljane, ter domačini Dora Plestenjak-Slana, France Slana, Franci Novinc, Boris Jesih, Herman Gvardjančič in Mimi Kajzar.

Zbrane likovnike je ob prisotnosti številnih Ločanov pozdravil predsednik odbora

Groharjeve kolonije akademski slikar Ive Subic, nato pa so si vsi skupaj ogledali premiero Sartrove enodejanske Zaprta vrata, ki jo je naštudirala igralska skupina Oder — galerija Skofja Loka pod vodstvom režiserja Petra Jamnika in ki je med gledalci naletela na zelo ugoden odmev. (Več o sami predstavi berite v prihodnji številki Glasa.)

Zvečer so slikarje sprejeli tudi predsednik občinske skupščine Zdravko Krvina in predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Kamnik praznuje

Letošnje slovesno praznovanje praznika občine Kamnik povezuje s pomembnimi obletnicami delavskega gibanja: 50-letnim delovanjem zveze komunistov Jugoslavije, Skoja in revolucionarnih sindikatov.

V obdobju zadnjih petdeset let je človeštvo doživljalo hude čase. Borilo se je za svoje osnovne pravice, upiralo strahotam vojne. Napredni svet, kamor moramo prištevati tudi jugoslovanske narode, je z nadčloveškimi napor in številnimi žrtvami prižgal luč svetlejši prihodnosti. Na svetu so še vedno vojne vihrje in še vedno so mnogi, ki zagovarjajo vlogo sile pri reševanju protislovij našega časa. Jugoslovanski narodi so si izbojevali demokratično družbeno ureditev; v njej živimo in ustvarjamo. V vsa ta prizadevanja se vključujemo tudi mi, občani Kamnika. Vsako leto za občinski praznik pregledamo storjeno in začrtamo pot za naše prihodnje delo. Veseli smo slehernega napredka.

Samoupravna zavest občanov in njihova odgovornost za razvoj posameznih krajev, delovnih organizacij in občine je prisotna sleherni dan in se predvsem zrcali v ustvarjalnem sodelovanju. Družba, ki jo gradimo, sloni na resničnih demokratičnih temeljih in je edinstven primer, saj omogoča uveljavljanje slehernemu človeku, ki spoštuje človeka kot človeka.

Od zadnjega praznovanja so prizadevanja skupščine šla predvsem v tej smeri, da se uresniči začrtani program razvoja šolstva, program modernizacije cest, da se čim več naloži v modernizacijo industrije in da se nadaljuje urejanje komunalnih problemov, nadaljnji razvoj turizma in trgovine.

Občani so ob letošnjih volitvah podprli programska izhodišča, to je izhodišča, kjer je pokazana pot k nadaljnjemu družbenoekonomskemu, političnemu in kulturno-prosvetnemu razvoju občine. Poudariti moramo, da je nova skupščina že krepko prišla za delo; v živahnih in konkretnih razpravah odbornikov lahko ugotovimo, da bomo začrtano politiko razvoja občine nadaljevali.

Ob letošnjem praznovanju bo skupščina podelila domičil kamniškemu bataljonu, ki je v času vojne vodil težke, a slavne boje na področju Kamnika, Litiše, Zagorja, Trbovelj, Mozirja, Domžal in Zalca.

Naj sklenem torej z mislijo, da je bilo preteklo leto zelo plodno, a da bi se vendarle morali vsi prizadevati, da bi v prihodnjem naredili še več.

Vinko Gobec

K I K

MEDNARODNI
GORENJSKI

V KRANJU, OD 8. DO 19. VIII. 1969

Sejem

Obvestilo borcem kokrškega odreda

Odbor kokrškega odreda in pripravljalni odbor za odkritje centralnega spomenika NOB v Trzinu vabita vse bivše borce, aktiviste, internirance in svojce padlih na zbor kokrškega odreda in k odkritju spomenika NOB, ki bo v okviru občinskega praznika Trzinca 3. avgusta 1969.

Zbor odreda bo v nedeljo, 3. avgusta, ob 9.30 na nogometnem igrišču v Trzinu. Nato bo skupni odhod k spomeniku, katerega odkritje bo ob 14. uri v predilniškem parku. Po odkritju spomenika bo tovariško srečanje. Tovariši, nekdanji borci! Pridite polnoštevilno, ker ravno te dni poteka 25 let, odkar je bil ustanovljen kokrški odred.

To obvestilo naj velja kot vabilo, ker posebnih vabil ne bomo pošiljali.

Občinski odbor
ZZB NOV
TRZIN

Ob krajevnem prazniku Podbrezj

Vse je bilo tiko in vaščani Bistrice so se pripravljali na jutrišnji praznik — žegnanje. Toda, ko je kazalec na uri odbil pol devetih zvečer, so se na cesti, ki pelje z Bleda proti Kranju, zaslišali prvi strel. Prepoznali so partizansko strojnico in goreč nemški avtomobil. Partizani so se po končani akciji umaknili v gozd, Nemcem pa so za maščevanje ostale tri kmetije, na robu vasi. Minilo je nekaj ur in že so pridreli v črnih avtomobilih ter začeli razbijati po vratih Jurčkove, Rantove in Petrove domačije. Gospodarji so odprli in niti slutili niso, kaj se bo z njimi zgodilo. Nemci so žene in otroke odgnali na polja, nad vasjo, moze pa so postavili v vrsto, pred hišami. Osvetljevali so jih plameni, ki so požirali njihova poslopja. Devet postav je nepremično stalo ob grmadah ter čakalo smrti in ko je bila ura polnoč, je po dolini odjeknilo devet strel. Devet trupel se je zgrudilo ob gorečih hišah

Nemci, prinašalci nasilja, zla in bolečine, so se odpeljali, tako kot so prišli, v svojih črnih avtomobilih.

Bilo je jutro, 26. julija 1942 leta, ko je sonce navsezgodaj obsijalo tri pogorišča in devet trupel. Ležali so tam ves dan, a vaščani jih niso smeli pokopati. Le od daleč so jih lahko opazovali. Mati sina, žena moža, sestra brata. Proti večeru so se pripeljali nemški vojaki in jih pokopali na gnojišču, poleg pogorišč. Šest mesecev pozneje so jih odkopali in jih prepeljali na vaško pokopališče.

Toda nemškega maščevanja še ni bilo konec. V ponedeljek so iz Begunj pripeljali še petdeset talcev, ki jih je postrelil en sam gestapovec, nato pa so trupla prepeljali nazaj v Begunje. Ostala je samo zemlja, prepojena s krvjo, ki je je bilo toliko, da je ni mogla sprejeti vase. Obcestni jarek, se je tega vročega julijskega dne napolnil s krvjo.

M. Semrov.

Devet križev Bičkove mame

Kdo ne pozna zgodovinske dražgoške bitke in legendarne bičkove skale? Pesniki, pisatelji, slikarji, kiparji in filmski snemalci so ovekovečili junaškega Henrika Bička in šolarji z veliko domišljijo opisujejo v spisih, kako je ta ob padlem pomočniku sam z mitraljezom ves dan odbijal maskoke zagrizenih Nemcev. A to niso legende, bila je krvava resničnost.

Junaka Henrika ni več. Že naslednji dan je padel na Jelovici. Toda njegova mama Marija Biček še vedno živi. Prav te dni je praznovala častiljivo devetdeseto obletnico na Zlatem polju v Kranju, kjer živi s svojo hčerko. Predstavnik občinske in krajevne organizacije združenja borcev so jo obiskali s simboličnimi pokloni ter ji zaželeli še mnogo zdravih in srečnih let. Bila je presenečena, celo ginjena. Ker še dobro sliši (niti ocal ne uporablja), je s tresočim glasom začela obujati svoje spomine in pripovedovati.

Iz prijetne gorske vasi Praprotno na Sentviškogorski planoti na Tolminskem je ob fašističnem raznarodovanju morala z možem in mladimi družinico čez mejo v Ju-

goslavijo. Usmerili so jih v Bosno. Bilo je to 1929. leta. Večna želja po slovenski zemlji jih je po petih letih pripeljala nazaj v Kranj. Oba z možem, trije sinovi in hčerka so tu našli svojo uteho v družbi brezdomnih proletarcev v trdnem prepričanju na pravičnejše življenje nekoč.

Tisto pričakovano se je pokazalo ob geslu upora 1941. leta. Vsi so bili pripravljeni na karkoli, samo da ne ostane pri starem, da ne pride še hujše pod Nemci. Sin Henrik je bil v ilegali takoj po okupaciji. Kadar je prišel naskrivaj domov je pripovedoval samo o partizanih. Postal je eden izmed tistih, ki se ga krogla ne prime kot so pravili o njem kot borcu, jurišcu in mitraljezcu. Prav to je nazadnje dokazal tudi na špičastem skalnatem grebenu nad Dražgošami tiste mrzle januarske dni 1942.

Hiša doma je ostala prazna. Tudi mami, pri 63. letih ni bilo prizaneseno. S hčerko so jo gnali naprej v Goričane, zatem v Begunje in od tam v nemška taborišča. Dodek sina Bička je delno slišala, zvedela, vendar nič točnega. Niso ji hoteli povedati resnice. Toda ona, kot pravi, je slutila nekaj hudega.

Dandanes je vse to že daleč. Vendar na Henrika ne more pozabiti. Najbolj vlučen in duhovit je bil v hiši. Tudi v najtežjih časih je spravil vse v dobro voljo.

Domov na Primorsko je ne vleče več. Preveč je tam pretrpela, pravi, in ne mara obujati tistih spominov. V Kranju je lepo. Le stanovanje bi rada zamenjala za manjše, toda s centralno kurjavo. Pri njenih letih ne potrebuje veliko prostora, vendar toplo.

K. M.

Janez Sušnik sprejel mladino pobratenih mest

V sredo zvečer je podpredsednik kranjske občinske skupščine Janez Sušnik sprejel mladinsko kolonijo iz pobratenega mesta Oldham. Prijateljstvo med Oldhamom in Kranjem traja že deset let. V tem času sta izmenjala veliko gospodarskih in kulturnih skupin. Najpomembnejša pa je izmenjava mladine. »Ko smo sklepali prijateljstvo, smo imeli pred očmi samo eno: odpravljati medsebojno nerazumevanje, katerega je v svetu še veliko... Z neposrednimi stiki se ustvarjajo pogoji za prijateljstvo in sodelovanje. To je pot k tistemu, za kar se borijo napredne sile sveta — mir. V Kranju ste našli mlade ljudi, ki se ne ločijo od vas, so vaši prijatelji in upam, da se boste med njimi dobro počutili,« je oldhamskim mladincem dejal tovariš Sušnik. Vodja angleške skupine gospod Watt se je za dobrodošlico najpristrčneje zahvalil in končal z mislijo, da je »prijateljstvo med Kranjem in Oldhamom že tradicionalno

in da vsaka skupina, katere pride v Kranj, prispeva k mednarodnemu sodelovanju in miru v svetu.«

V četrtek zvečer pa je Janez Sušnik sprejel tudi mladinsko skupino iz La Ciotata. Pobratenje med obema mestoma traja že enajsto leto. Doslej je prek 250 francoskih mladincev obiskalo Kranj, prav toliko kranjskih pa je bilo v La Ciotatu. »Lani ob desetletnici sodelovanja smo podpisali v Kranju slovesno deklaracijo, naslednji mesec pa bomo podobno podpisali tudi v prijateljskem francoskem mestu... Tisti, kateri smo bili že v vašem mestu, ne bomo pozabili gostoljubja in prijateljstva, ki ste nam ga izkazovali povsod, kjer smo nas srečali... Povejte v La Ciotatu, da ste v Kranju med iskrenimi prijatelji!« Gospod Bos, vodja francoske mladine se je za topel sprejem in besede zahvalil in dejal, »da so v La Ciotatu vedno srečni, kadar sprejemajo prijatelje iz Kranja.«

J. Košnjek

Z varčevanjem pri Gorenjski kreditni banki

● — DOSEŽETE

visoko obrestovanje hranilnih vlog in deviznih računov;

● — STE ZAVAROVANI

za primer nezgodne smrti (pogoj: navadna vloga 1000 din) in trajne invalidnosti (pogoj: vloga 1000 din vezana na odpovedni rok nad eno leto);

ZATO SE ČIMPREJ VKLJUČITE MED NAŠE VLAGATELJE!

BLAD ● JESENICE ● KRANJ ● RADOVLJICA ● ŠKOFJA LOKA ● TRZIN

● — POSPEŠUJETE

gorenjsko gospodarstvo in s tem

● — DVIGATE

svoj življenjski standard

Za vaš dopust

- ležalne blazine
- ležalni stoli
- plastični čolni
- šotori

- plinski kuhalniki
- hladilne torbe
- camp garniture
- športni rekviziti

POTROŠNIŠKI KREDITI ZA DOBO 6 MESECEV BREZ POLOGA.

blagovnica **namo** škofja loka

LESNINA LJUBLJANA
Delovna enota Kranj

razglašča
prosto delovno mesto
prodajalca

Pogoj: kvalificiran trgovski delavec z najmanj 3-leta prakse v stroki.

Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

Osební dohodki po pravilniku osební dohodkov.

TOVARNA IZOLACIJSKEGA MATERIALA IZOLIRKA

Ljubljana-Moste

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO
vodje obrata na Jesenicah

Pogoj: diplomiran inženir kemije ali metalurgije z 10-letnimi delovnimi izkušnjami.

Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjega dela sprejema kadrovska služba podjetja v Ljubljani, Ob železnici št. 18

Rok za oddajo prijave je 4. 8. 1969.

ZENSKÉ

KOMBINEŽE

iz najlona v pastelnih barvah

v prodaji po znižani ceni od 36,50 na 21,45 din

v prodajalni MAJA, Prešernova 11

TRGOVSKO
PODJETJE

Jeseniški železarji ugotavljajo:

»Odločitev ZIS je diskriminatorna!«

Na izredni seji delavskega sveta železarne Jesenice minuli ponedeljek 21. julija popoldan so prisotni sklenili poslati predsedniku ZIS Mitji Ribiču pismeno noto, s katero protestirajo proti krivični odločitvi vlade, ki je nedavno tega pretresla njih zahtevo o zvišanju prodajnih cen valjane in vlečene pločvine ter odobrila vsega 5-odstotno povečanje.

Člani delavskega sveta menijo, da gre za čisto diskriminacijo. Svoje trditve opirajo na študijo, ki so jo izdelali strokovnjaki in iz katere je zelo jasno razviden razkorak med cenami valjanih in vlečenih proizvodov v tujini ter doma.

»V petih letih, odkar smo cene na jugoslovanskem tržišču zadnjikrat uskladjili s cenami na svetovnem trgu ter z uvoznimi cenami, so slednje narasle za 20 odstotkov, izdelki naše kovinske predelovalne industrije pa so se podražili za 12 odstotkov,« je direktor železarne ing. Kunc Peter pojasnjeval odločitev delavskega sveta. »Združenje jugoslovanskih železarn in združenje potrošnikov sta zato skupno presodila položaj ter sklenila predlagati zvišanje cen valjanih in vlečenih proizvodov za 12 odstotkov. Zvezni urad je dokument preučil, ga celo dopolnil, vendar pa je kljub temu menil, naj bi se cene dvignile za vsega 8 odstotkov. Še bolj nerazumljive so odločitve ZIS, ki je — brez pojasnila — odobril le 5-odstotno povečanje... Ob tako diskriminatornih pogojih poslovanja samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in uprava podjetja ne morejo sprejeti odgovornosti za normalno delo.«

V železarni so izračunali, da bi z zvišanjem cen za 5 namesto za 8 odstotkov podjetje do konca leta izgubilo 15 milijonov N din. Pri tem

velja omeniti dejstvo, da tovarna nekaj let posluje z izgubo, ki danes znaša kar 60 milijonov N din. Niti prizadevanja vsega kolektiva niti neprestano izboljševanje delovnih postopkov niti sedanji sanacijski program ne morejo bistveno izboljšati stanja. Cene doma so že od leta 1965 zamrznjene, dasi na svetovnem trgu stalno rastejo in so v maju in juniju poskočile za 7,5 odstotka. Pri tem zveza železarni ni ukini-la niti ene obremenitve, niti ene od kopice dajatev izpred nekaj let.

Večina govornikov je bilo ogorčenih nad takšnim ravnanjem vlade. Poudarili so,

da spričo osební dohodkov, ki jih je uprava — kljub večji storilnosti — primorana držati na lanskem nivoju in ki se ob stalnem dvigavanju življenjskih stroškov realno manjšajo, pada delovni član med zaposlenimi. Mnogi opovedujejo službe. Ni si težko predstavljati, kakšne posledice za tovarno bi pomenila množična izguba strokovnjakov. Zaradi sedanjih razmer trpi tudi sanacija železarne.

Na koncu so člani delavskega sveta sestavili posebno delegacijo, ki bo odpotovala v Beograd in predsednika ZIS osebnó seznanila z nemogočim stanjem, v katerem se je znašlo podjetje. »Zgolj pismo,« je poudaril eden od govornikov, »ne zadošča. Utegne se zgoditi, da bo, kot toliko prejšnjih, brez odziva končalo v kakem predalu.«

I. Guzelj

Zanimivo vprašanje železnici

Akciji železničarjev, da s posojilom zberejo potrebna sredstva za modernizacijo železnice, se je odzval tudi kolektiv trgovskega podjetja Rožca Jesenice. Do sedaj je 28 članov tega kolektiva vpisalo 625.000 S din posojila, od tega je eden vpisal 100.000, šest po 50.000 S din, drugi pa manjše zneske. Računajo, da bo do konca leta posojilo vpisalo še nekaj članov.

Delavski svet Rožce je predlagal centralni vpisni komisiji v Ljubljani, naj spremenijo vpisne pogoje

za delovne organizacije. Po sedanjih pogojih delovne organizacije lahko vpišejo le več kot milijon S din posojila. Trgovsko podjetje Rožca pa bi bilo pripravljeno vpisati 300 tisoč S din, kar pa po sedanjih predpisih ni mogoče. Verjetno so pri nas še tudi druge manjše delovne organizacije, ki ne morejo vpisati milijon S din posojila, lahko pa bi vpisale manjši znesek. Vsekakor zanimivo vprašanje in zanimiv predlog, o katerem bi se splačalo razmisliti.

J. V.

TRGOVSKO PODJETJE LESCE

na Gorenjskem sejmu
v Kranju od 8. do
19. avgusta 1969

Pohištvo - kupljeno na Gorenjskem sejmu ponos in zadovoljstvo doslej 5153 kupcev

V našem paviljonu bodo razstavljali pohištvo največji proizvajalci iz vse Slovenije, med drugim: Meblo Nova Gorica, Brest Cerknica, Marles Maribor, Krasoprema Dutovlje in drugi

UGODNI POGOJI PRI NAJETJU POTROŠNIŠKEGA POSOJILA

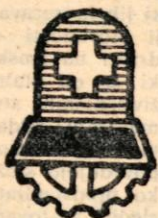

OBČANI KAMNIKA PRAZNUJEJO

Tovarna sanitetnega materiala Domžale

izdeluje

AVTOMOBILSKE APOTEKE V PLASTIČNI IN PLOČEVINASTI EMBALAŽI, PO JUS H. H2 800 ZA OSEBNE IN TOVORNE AVTOMOBILE.

AVTOMOBILSKI APOTEKI STA ZELO IZPOPOLNJENI, KAKOR PO VSEBINI TAKO V EMBALAŽI, SAJ SMO PREJELI ZA AVTOMOBILSKO APOTEKO V PLASTIČNI EMBALAŽI NAJVIŠJE PRIZNANJE — OSKAR 1968.

CENJENIM POTROŠNIKOM PRIPOROČAMO NAŠE IZDELKE.

Brezskrbno vožnjo za volanom vam bo omogočila prav avtomobilska apoteka, kajti pomnite: boljše je imeti apoteko brez nesreče, kakor nesrečo brez apoteke.

Tovarna usnja
KAMNIK

PROIZVAJA SVINJSKO USNJE
V BOGATI IZBIRI
IN PRVORAZREDNI KVALITETI:

oblačilni in obutveni velur, oblačilna napa,

galanterijsko in knjigoveško usnje, chrom svinjsko usnje za tapetniško in čevljarsko industrijo,

podloge in cepljence, ščetine, odpadno mast in mezdno.

VSEM OBČANOM ČESTITA DELOVNA SKUPNOST
ZA OBČINSKI PRAZNIK

DELOVNI KOLEKTIV
Živilske industrije Kamnik

ČESTITA OBČANOM

za občinski praznik
Kamnika

proizvaja: gorčico, vložene povrtnine, sadne sirupe: ribez, pomarančev in limonin sok, vinski kis in kvas.

KOMUNALNO PODJETJE

»VODOVOD« MENCEŠ

sedež Mengeš, Gorenjska cesta

skrbi za oskrbo z vodo področij del občine Kranj, Kamnik, Ljubljana-Siška in Domžale ter turističnega področja Kravca.

Ob občinskem prazniku vsem svojim odjemalcem kakor tudi poslovnim partnerjem čestitamo.

ZARJA OBRTNO MONTAŽNO PODJETJE Kamnik

instalacije, elektro—vodovodne—toplovodne
ključavničarstvo — kleparstvo — pleskarstvo
steklarstvo

VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITA KOLEKTIV
ZA OBČINSKI PRAZNIK

TITAN

TOVARNA KOVINSKIH IZDELKOV
IN LIVARNA KAMNIK

proizvaja:

- fitinge črne in pocinkane
- ključavnice navadne in cilindrične
- obešanke navadne in cilindrične
- gospodinjske strojčke
- ulitke iz sive in temperne litine.

Cenjenim potrošnikom priporočamo naše izdelke

OBČANI KAMNIKA PRAZNUJEJO ~ OBČANI KAMNIKA PRAZNUJEJO

IZDELUJEMO:

- kovinsko opremo za samopostrežne, samopostrežne in klasične trgovine vseh vrst,
- vso kovinsko opremo za poslovne in stanovanjske prostore,
- aluminijaste fasade, okna, vrata, pregradne stene za stanovanjske in poslovne prostore,
- kioske raznih velikosti za prodajo raznovrstnih artiklov,
- nadstrešnice za mopede in osebne avtomobile,
- kolesarnice — dvostranske in enostranske itd.

Naši izdelki so kvalitetni. Cene solidne. Za izdelke jamčimo. Priporočamo se za cenjena naročila.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO MENGEŠ

telefon 72-287

ČESTITA za občinski praznik vsem svojim poslovnim prijateljem in delovnim ljudem še naprej priporočamo sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi:

- zidarstva — in parketarstva z vsemi
- ključavničarstva vrstami in izmerami parke-
- steklarstva ta na zalogi

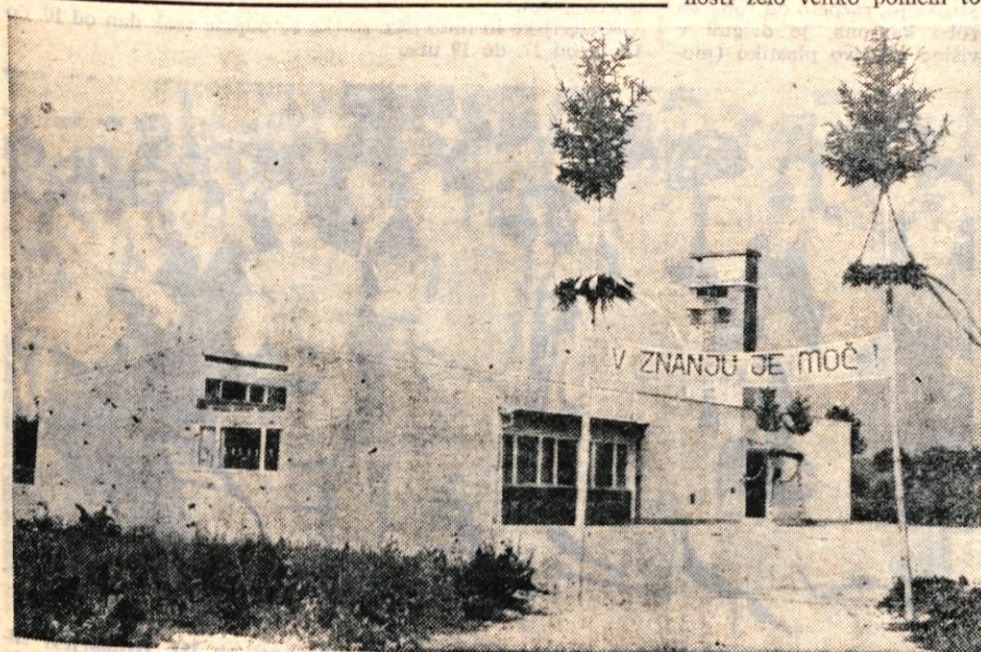
TAMIZ OBRTNO
PODJETJE
MENGEŠ

IZDELUJE pohištveno opremo za hotele, trgovine, šole in pohištvo po naročilu
telefon 72-477

KREDITNA BANKA IN
HRANILNICA LJUBLJANA
PODRUŽNICA KAMNIK

čestita KOMITENTOM IN VSEM
VLAGATELJEM
ZA OBČINSKI PRAZNIK

Nova osnovna šola na Dupljič

Kamničani ob občinskem prazniku

Tuhinjska cesta,
trgovine, zelenice...

Ob praznikih posameznih občin je že nekaj let ustaljena navedba, da primerjamo dosežene rezultate z dosežki prejšnjih let. Kakšne novosti, bistvene prednosti in tudi pomanjkljivosti pa opazajo občani posameznih občin ob takšni priložnosti? To je bila tema naših razgovorov z nekaterimi Kamničani, ki smo jih ustavili na ulici.

● Ferdo Vodnik je doma sicer iz Ljubljane, vendar je v Kamniku že 16 let dimnikar. Na naše vprašanje je odgovoril, da je bilo v zadnjem letu zgrajenih precej stanovanjskih hiš v Stranjah in Mekinjah. »Dobro je tudi to, da so začeli asfaltirati tuhinjsko cesto. Mislim, da bi bilo treba podaljšati še asfaltni trak od žičnice na Vel. planino — to cesto so asfaltirali lani — naprej do Kamniške Bistrice.«

»In kaj bi bilo še potrebno storiti?« smo »drezali« vanj. »Ne vem, morda je to samo moj osebni problem, vendar se mi zdi, da so davki za nas dimnikarje previsoki. Jaz sem na primer leta 1953 plačal 22.000 S din davka, letos pa so mi odmerili kar 540.000 S din davčne obveznosti. Druga slaba plat je tudi v tem, da so cene dimnikarskih storitev enake kot leta 1965.«

● Jožeta Hribarja iz Smartna v Tuhinjski dolini je pred kratkim doletela precejšnja nesreča, saj mu je požar uničil hišo in gospodarsko poslopje. »Imam devet otrok in zato sta zavarovalnina, čeprav je bila majhna, in pomoč občinske skupščine prišli zelo prav. Doma sem na deželi, toda kljub temu lahko rečem, da je v občini opaziti splošen napredek. Za prebivalce naše krajevne skupnosti zelo veliko pomeni to,

da so začeli asfaltirati tuhinjsko cesto. Razen tega bi potrebovali v Smartnem osemrazredno osnovno šolo, saj v sedanji štirirazredni že primanjkuje prostora.«

● Frančiška Sušnik iz Vrhpolja: »Meni in še drugim vaščanom se zdi najbolje to, ker so do nas asfaltirali cesto. Sedaj se lahko vsak dan s kolesom peljem nakupovat v Kamnik. Zadovoljna sem tudi, da smo s pomočjo krajevne skupnosti napeljali elektriko in uredili vaška pota. V bodoče bi morali asfaltirati še avtobusna postajališča, da potniki ne bi iz avtobusov stopali v blato.«

● Avgust Očepek iz Kamnika je najbolj zadovoljen, ker so v zadnjem letu v Kamniku odprli nekaj novih trgovin in ker nekatere trgovske lokale obnavljajo. »Z iz-

biro v kamniških trgovinah pa nisem preveč zadovoljen in marsikdo gre rajši v Domžale ali v Ljubljano, kjer je večja izbira. Zgodi se celo, da v kamniških trgovinah ne moreš kupiti primernih gumbov. Drug problem je po mojem mnenju nogometno igrišče, ki »spi« že celo leto, medtem ko nogometaši igrajo na Dupljič. Na koncu bi želel še to, da bi bila delikatesna trgovina na Titovem trgu v Kamniku odprta tudi ob nedeljah popoldne.«

● Mila Cebulj iz Kamnika nam je zaupala, da je najbolj zadovoljna s povečano skrbjo za parke in zelenice v Kamniku. »Kamnik je s tem dobil lepši videz in mislim, da je to prvi pogoj, če hoče, mo, da bo naše mesto postalo res turistično v pravem pomenu besede. Sploh pa bi morali v Kamniku zastaviti še več sil za hitrejši turistični razvoj, saj je znano, da je bil Kamnik ravno zaradi svoje dobre lege že v prejšnjih časih zelo razgiban kraj.«

Vili G.

Danes
slavnostna seja
kamniške
skupščine

Tudi letos bodo v spomin na slavne dni oborožene vstaje in ljudske revolucije občani kamniške občine proslavili svoj praznik — 27. julij. Ob tej priložnosti so pripravili obširen program prireditev, ki so se začele že preteklo soboto z otvoritvijo samostojne razstave akademskega slikarja Ferda Mayerja v dvorani nad Kavarno. V nedeljo so že bila na sporedu športna tekmovanja v nogometu, odbojki in rokometu, medtem ko so v ponedeljek vgradili temeljni kamen za osnovno šolo v Komendi in slovesno odprli novo osnovno šolo na Dupljič. Do konca tega meseca bo v avli kamniške občinske skupščine odprta razstava načrtov za gradnjo šol na Dupljič, v Komendi in Stranjah.

Včeraj so ob 13. uri odprli nov moderniziran obrat kamniške tovarne usnja in razstavo 50 let ZKJ, Skoja in sindikatov, popoldne pa je bilo v Kamniški Bistrici srečanje izseljencev s kamniško-domžalskega področja.

Praznovanje praznika občine Kamnik — 27. julija bo dosegel svoj vrhunec danes, ko bodo ob 9. uri dopoldne odprli vodovod v Volčjem potoku. Popoldne bo ob 16. uri slavnostna seja skupščine in vodstev družbeno-političnih organizacij občine Kamnik, ob 18. uri pa bo na ploščadi pred Prehrano promenačni koncert. Zvečer ob 19. uri bodo pred spomenikom revolucije v Kamniku svečano podelili domicil kamniškemu bataljonu, nato bo na Titovem trgu tradicionalni miting, ognjemet s Starega gradu, medtem ko bodo po okoliških gričih prižgali kresove. Jutri bodo najprej odprli lovsko kočjo kamniške lovske družine v Palovčah, v Komendi pa bo meddružinsko lovsko tekmovanje.

vg

Štirikrat zlati kranjski Hlapci

Na XII. festivalu dramskih amaterjev Jugoslavije na Hvaru je zmagala igralska skupina Prešernovega gledališča iz Kranja

Lani približno ob tem času smo zapisali, da Prešernovo gledališče in njegova amaterska dramska skupina doživljata renesanso, da morda stopata v obdobje uspehov ter delovnih zmag, s kakršnimi se že lep čas nista mogla pohvaliti. Igralci so se namreč vrnili s Hvara, prizorišča vsakoletnih festivalov dramskih amaterjev Jugoslavije, kjer se za mojstrsko izvedbo Finžgarjeve Razvaline življenja osvojili srebrno plaketo. Danes, po letu dni, z veseljem ugotavljamo, da naša napoved o renesansi kranjskih gledališčnikov ni bila iz trte izvita. Srebrnemu odličju je prizadeveni ansambel pred dnevi dodal še zlato. Kranjčani so na hvarskem festivalu premagali vseh 13 tekmecev, si z uspešno predstavo Cankarjevih Hlapcev priborili zlato plaketo, razen tega pa dobili nagrade tudi za interpretacijo najboljšega teksta, za najboljši scenski govor in za najboljšo moško vlogo (prejel jo je Jože Kovačič kot Jerman).

Iz pomenka z direktorjem Prešernovega gledališča Marjanom Lombarjem smo zvedeli, da njihče ni pričakoval tolikšnega uspeha. Največ za slug zanj imajo nedvomno režiser Mile Korun, njegov asistent Staš Potočnik in seveda celotni igralski ansambel, ki je bil vseskozi izredno delaven, vztrajen ter discipliniran in, ki se je znal prilagoditi samosvojemu Korunovemu režiserskemu konceptu.

»Hlapcev nismo študirali s kakšnim posebnim namenom,« pravi direktor Lombar. Bili so le del rednega lanskega repertoarja. Misel, da bi z njimi nastopili tudi na republiškem tekmovalju amaterskih gledaliških skupin Slovenije ter na hvarskem festivalu, sodi v kasnejši čas.

In kako je potekalo tekmovalje? Festival se je začel 4. julija, kranjski gledališčniki pa so dopotovali naslednji dan, 5. julija. Njih nastop je bil določen za 7. julij. Dopol-

dan so imeli še zadnjo vajo in to — spričo neznosne pripeke — kar v kopalkah.

»Zvečer je šlo brez zapestlajev, čeprav sta nas glasba iz bližnjega otoka ter vročina nekoliko motila. Vse predstave so bile namreč na prostem, v borovem gozdičku. Že naslednji dan med pogovorom o nastopu, smo poželi obilo priznanj. Toda za končno odločitev tričlanske strokovne komisije je ansambel zvedel šele 21. julija, iz Borbe,« so povedali člani skupine.

O visoki kvaliteti kranjskih Hlapcev priča tudi osebno priznanje predsednika komisije Vida Fijana, sicer direktorja narodnega gledališča Avgust Cesarac iz Varaždina, ki je po končanem festivalu ansambel povabil v goste. Tako bo novembra ali decembra letos varaždinsko občinstvo lahko videlo 3 predstave Hlapcev in večer Prešernove poezije ter Cankarjeve proze.

Naj omenimo še, katere ustanove so kranjskim gledališčnikom omogočile gostovanje na Hvaru in s tem dokazale, da jim razvoj kulture v glavnem mestu Gorenjske ni deveta briga. Razen 5000 N din, ki jih je prispevala občinska skupščina, ter 4000 N din, kolikor je primaknil sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti SRS, so se prošnji za podporo odzvala še podjetja Iskra, Exoterm, IBI, Živila, Elektro Kranj, Gozdno gospodarstvo, Vino-pivo in Sava (sednja je dala na razpolago kamion, s katerim so prepeljali kulise ter drugo opremo).

- Spodobi se, da ob koncu
- naštejemo tudi ljudi, ki

- jim je uspelo kranjsko
- gledališče dvigniti na sam
- Parnas amaterske dramske
- umetnosti Jugoslavije. De-
- lo sta, kot že rečeno, re-
- žirala Mile Korun in nje-
- gov asistent Staš Potoč-
- nik, kostumograf je bila
- Marija Kobi, scenarist
- pa Saša Kump. V glavnih
- vlogah so nastopili Vlado
- Uršič (župnik), Tine Oman
- (nadučitelj), Jože Kovačič
- (Jerman), Mirko Cegnar
- Komar, Marjan Lombar
- (Hvastja), Biba Uršičeva
- (Lojzka), Mila Valenčičeva
- (Geni), Miča Udirjeva
- (Minka), Marjan Murko
- (zdravnik), Jože Vunšek
- (Kalander) in drugi.

I. Guzelj

● TRŽIČ — Minuli četrtek, 24. julija, so se v Tržiču, na proslavi 50-letnice mature, zbrali preživeli dijaki kranjske gimnazije, ki so v šolskem letu 1918/1919 opravili zrelostni izpit. Od 27 učencev jih je zlati jubilej dočakalo le 7. To so poštini inšpektor Lojze Jurgele z Brezij, pedagoški svetovalec in šolski inšpektor Janko Kokalj iz Kranja, železniški inšpektor Bogumil Lasič z Goče pri Vipavi, profesor Štefan Plut iz Kranja, ing. Milan Šter iz Tržiča, železniški inšpektor Miha Sajovic iz Gorenj pri Kranju in ing. Rado Zupanc iz Vogelj. Ta letnik je bil prvi, ki je v svobodni Sloveniji delal vse maturitetne izpite v slovenskem jeziku. Njegov razrednik je bil znani pesnik in pisatelj dr. Ivan Pregelj.

● PIRAN — Včeraj ob 18. uri so v Mestni galeriji v Piranu odprli razstavo del kranjskega slikarja Stefana Simoniča in akademskega kiparja Antona Frege iz Kopra. Simonič se občinstvu predstavlja s 40 grafikami, Frege pa s 30 plastikami v terakoti. Razstava bo odprta do 20. avgusta.

● RAZSTAVE V RADOVLJICI — Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Radovljica je pripravila v graščinskih dvorani razstavo akademskega slikarja Janeza Ravnika z Bleda. Odprli so jo v petek, 25. julija 1969, potem ko je slikar že razstavljal ista dela v avli osnovne šole Gorje. Pred tem pa je bila v mali graščinski dvorani razstava kiparja Petra Jovanoviča iz Poljanske doline.

ZKPO in delavska univerza sta pripravila za letošnjo sezono skupni program razstav v radovljiški graščini. V istem poslopju pa je tudi dokumentarno fotografska razstava o delovanju varnostne obveščevalne službe med NOB na Gorenjskem. J. B.

Razstava v kanjonu Kokre

Mnogi mimoidoči so se te dni spraševali, kaj se dogaja v kanjonu Kokre pri Pošti.

Tu je kipar Marko Pogačnik, 21. julija instaliral vodno TTP plastiko imenovano »stoječa voda sredi tekoče vode plus barvni protitok«. Pod lesenim mostom je pričvrstil začetek 100 m dolge prozorne tube in jo razvil po toku reke navzdol pod most in še daleč na drugo stran mostu. Dolnji konec tube je bil zaprt s komoro napolnjeno z barvnim prahom. Potem, ko se je tuba napolnila z vodo, se je barva pričela širiti skozi tubo v smer, nasprotno toku vode. S tem so bila uresničena vsa tri gibanja, ki jih projekt predvideva: tok reke, stoječa voda v tubi in toku reke nasproten tok barve.

Pogačniku se je 23. julija pridružil kipar Vinko Tušek. S svojo plastiko je izkoristil višino kanjona in izvrsten pogled z mostu. Z vrhno konstrukcijo, razpeto od roba do roba kanjona, je dvignil v višino gibljivo plastiko (mo-

bil) visoko 15 m, sestavljeno iz večjih in manjših poslikanih plošč. Po štirih neuspešnih poskusih je Tušku uspelo premagati razsežnosti kanjona in mobil je obvisel nad rečnim tokom nared, da s svojimi gibljivimi barvami razveseljuje oči mimoidočin.

Istega dne je Pogačnik spustil po Kokri navzdol še nevidno TTP plastiko z imenom »simultana distribucija vode v vodi in zraku«. V V razdaljah po 2 m je montiral na 40 m dolg prozoren

laks po dve vrečki iz prozorne mase. V eni od obeh vrečk je vsakič voda, v drugi zrak. Voda se seveda potopi v vodo, zrak se dvigne v zrak. Tako so elementi narave spet izravnani, material plastike je praktično neviden in le sončna svetloba naredi to, teoretično nevidno plastiko, tu in tam vendarle vidno.

Razstava je ostala odprta od zore do mraka prepuščena vodnim in zračnim tokovom in dobrohotnosti kopalcev.

M. P.

● GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava kiparja Petra Jovanoviča.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in v II. nadstropju etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava muzejskega depojskega gradiva: Iz podobarskih delavnic 17., 18. in 19. stoletja na Gorenjskem.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

V ponedeljek je bila v galeriji Loškega muzeja otvoritvena svečanost ob III. Groharjevi slikarski koloniji. — Foto: F. Perdan

V OKVIRU PRIREDITEV
OB PRAZNIKU
OBČINE KRANJ
V A B I T A
OBČINSKA
KONFERENCA SZDL
IN
GORENJSKI MUZEJ
V KRANJU
K OGLEDU RAZSTAVE
KIPARSKIH DEL
PETRA JOVANOVIČA
V GALERIJ
V MESTNI HIŠI
V KRANJU
IN RAZSTAVE
GRAFIKA V NOV
V BAROČNEM DVORCU
V TAVČARJEVI ULICI 43.

ZAVOD INVALIDSKA DELAVNICA KRANJ

oglašja

prosto delovno mesto

KONFEKCIJSKEGA MOJSTRA IZMENE

Pogoj VK in 3 leta prakse v konfekciji ali KV in 10 let prakse na vodilnih mestih konfekcije. Prijave sprejemamo 14 dni po objavi razpisa OD po pravičniku. Stanovanje ni zagotovljeno

JELOVICA

Lesna industrija Škofja Loka

gradi na Kokrici v neposredni bližini Kranja

naselje prostostojećih in vrstnih enodružinskih montažnih hiš

Interesenti, zahtevajte prospekte in informacije v prodajni službi podjetja — telefon (064) 85-336!

Srečanje članov OF Škofja Loka

Minulo sredo so se v Škofji Loki, na srečanju ob 28-letnici ustanovitve OF zbrali preživeli člani prvega odbora osvobodilne fronte, nekateri borci, njihovi najožji sodelavci ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij. S tem so počastili spomin na zgodovinski dan 27. julij 1941, ko je bil v nekdanji Kavčičevi domačiji na Spodnjem trgu izvoljen odbor osvobodilne fronte, ki so ga sestavljali Justin Dolinar, Tone Fojkar, Jože Kavčič, Pavle Kavčič, Jaka Pintar, Ivo Vraničar ter kasneje pridružena člana Draguša Potočnik in Tine Kalan.

Občinski odbor in krajevni odbor SZDL sta na tem sestanku želela priti v stik z začetniki narodnoosvobodilnega gibanja o škofjeloški

občini in se pogovoriti o tem kako odslej dalje proslavljati 27. julij, ki so ga doslej vseh 28 let zanemarjali. Prisotni so izrazili dvom o 9. januarju, dan, ko se je začela dražgoška bitka in menili, da ta datum ni najbolj primeren za proslavljanje občinskega praznika. Bitka nad

Dražgošami je vseslovenskega pomena, zato bi morala tedaj organizirati proslavo republika. Praznik občine Škofja Loka pa bi po besedah nekdanjih borcev veljalo prestaviti na 18. december, kot je bil doslej, ali na 27. julij.

ig

V podjetju
KAMNOSESTVO KRANJ Koroška 47
LAHKO NABAVITE

nagrobne spomenike po izbiri, razne vaze, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljam tudi razne storitve ter oblagamo stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

čez
13
dni

na svidenje na gorenjskem sejmu

JUGOTIHNIIKA

skrbi za tehnično opremljenost vašega doma

ODDELEK ZA ZDRAVILNA
ZELIŠČA NOVO MESTO

**Nabiralcem
zdravilnih
zelišč**

**SPOROČAMO, DA ODKUPUJEMO LETOS
NAD 100 VRST RAZNIH ZDRAVILNIH
ZELIŠČ**

Na vašo željo vam pošljemo cenik.

Odkupujemo tudi SUHE GOBE in SUHE LISIČKE, ki jih prevzemamo po kvalitetah in po najvišji dnevni ceni. LEPSE BLAGO — VIŠJA CENA!

Poleg plačila za oddano blago zahtevajte za vsakih zasluženih 50 dinarjev (5000 starih dinarjev) še nagradni kupon, s katerim boste soudeleženi pri VELIKEM NAGRADNEM ZREBANJU 23. 11. 1969. Glavni dobitnik je AVTO ZASTAVA 750. Razen tega vas čaka še 199 bogatih nagrad!

Čim več nagradnih kuponov boste zbrali do 31. oktobra 1969, tem večja je možnost, da postanete srečni dobitnik lepih nagrad.

V krajih, kjer kmetijske zadruge ne odkupujejo zdravilnih zelišč za našo tovarno, VABI-MO K SODELOVANJU AGILNE ORGANIZATORJE za nabiranje in odkup zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev.

Dobro organizirano nabiranje zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev vam nudi ugoden zaslužek.

Za vsa pojasnila in navodila se obračajte direktno na naslov:

KRKA, tovarna zdravil, oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9, telefon 21-304

Praznik gorjanskih gasilcev

V nedeljo, 20. julija, so imeli gorjanski gasilci proslavo v počastitev 75-letnice obstoja društva, 100-letnice gasilstva na Slovenskem in 20-letnice gasilske zveze Slovenije.

Že v soboto ob osemnajsti uri je bila slavnostna seja v počastitev padlih in umrlih članov, ob devetnajsti uri pa so jih sirene poklicale h gašenju požara. Ob dvajseti uri je bilo prijateljsko srečanje z zabavnim programom, v nedeljo popoldan pa so proslavo nadaljevali s slavnostno povorko in govori, ki so jih pripravili tov. Kunstelj, tov. Klinar, predsednik občinske gasilske zveze in tov. Pogačar, zastopnik gasilske zveze Slovenije, ki je poudaril pomembnost te humane organizacije ne le pri gasitvi požarov, temveč tudi pri zaščiti ljudi pri elementarnih nesrečah.

Program sta še popestrila godba na pihala in priznana folklorna skupina iz Gorij.

J. Ambrožič

KINEMATOGRAFSKO PODJETJE KRANJ

RAZPISUJE

delovno mesto:

a) POSLOVODJE

b) 2 KV GOSTINSKIH DELAVCEV

oz. delavk za nov obrat »Snack bar« kina Tržič.

c) 1 KV GOSTINSKEGA DELAVCA oz. delavke za »Snack bar« kina Center.

Pogoji:

Pod a) kvalificiran gostinski delavec s 3-letno prakso iz stroke.

Pod b in c) kvalificiran gostinski delavec z 2-letno prakso ali polkvalificiran delavec s 4-letno prakso.

Rok prijave je do 20. avgusta 1969. Za vsa delovna mesta je poseben pogoj poizkusno delo, ki bo trajalo 2 do 3 mesece.

Podjetje stanovanj nima.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z življenjepisom in dokazilo o srtočnosti in praksi na kadrovske komisije podjetja.

Smeh na meji

Cariniki so v lutki našli strelivo

Našim carnikom je že dolgo znano, da turški državljani kaj radi tihotapijo orožje. Zato ni čudno, če je ondan na Korenskem sedlu carinik vprašal tri turške državljane, ki so se pripeljali iz Nemčije, če imajo morda kakšno orožje. »Tisoč pištol je v avtomobilu,« so dejali in se krohotali, da je odmevalo onstran meje. Cariniku pa se je zdelo, da šala ni bila tako dobra, da bi povzročila toliko smeha. Nekam preveč prisiljeno je rvenel ta smeh. In ta smeh je bil carniku sumljiv. Pregledal je potnike in pokukal v avtomobil. Že pri prvem potniku je za pasom našel skrito pištolo. In to prav pri tistem, ki se je najbolj krohotal ob izjavi, da imajo v avtomobilu tisoč pištol. Na zadnjem sedelu v avtomobilu je bila lepa lutka. Cariniku pa se je zdelo preveč težka. In glej zlomka, česa se vse tihotapci ne spomnijo! V lutki je bilo 300 nabojev za pištolo.

Tokrat Turkom smeh ni pomagal. Verjetno se drugi ne bodo več smejali na meji, kajti plačati so morali 50.000 S din kazni.

J. Vidic

NEVIDNE MREŽE

IVAN
JAN

(Odlomek iz povesti »MRTVI NE LAŽEJO«)

10

Aleš je hodil od zaupnika do zaupnika in jih obveščal o sestanku. Nikomur ni priporočeval, koliko jih bo prišlo, da jih ne bi po nepotrebnem vznemirjal. Že tako so neradi obljubljali. S Filipom se je vmes sešel le enkrat, pri Golobu pa se je moral zadržati dlje, da ga je pripravi, kajti mož je zmajeval nad njegovimi načrti. Čeravno mu je še najbolj zapadal, je bil previden tudi nasproti njemu. Skočil je še k Martini in jo naprosil, naj o sestanku obvesti Filipa. Že nekaj noči je spal v novi hiši. Tako je rekel.

— Nič hudega, je rekel Aleš. — O tem sestanku sva z njim že govorila. Nekaj je prišlo vmes, zato bo jutri namesto pojutrišnjem zvečer. Nič ne bo narobe, če bo malo zamudil.

Aleš je nato zavil proti Filipovi hiši. Ni se še odločil ali bi tvegati in kljub nevarnosti šel kar skozi vas, kajti naokoli je bilo res daleč. Rad bi pogledal, če je doma. Če ga pa ne bo, se bo morda to pot ponudila priložnost, da bi boljše pobrskal po njegovih rečeh.

Že se je nekajkrat prestopil, ko je zaslišal korake. Skril se je v jarek ob poti in prisluhnil. Po šumu korakov je ugotovil, da ne more biti en sam. Slišal je pritaženo govorico, vendar še toliko razločno, da je prestregel nekaj nemških besed. Patulja! Počakal je, da so se koraki malo oddaljili. Dva sta bila in sledil jima je od daleč.

Kam neki sta namenjena? Vedel je da sta vojaka, kajti v temi je sem in tja poblišnil sij orožja. Kam neki gresta? Za aretacije je bila ura nenavadna, sicer pa je bilo v teh časih vse nenavadno. In da bi le dva hodila tod ponoči? Ne, prav gotovo jih je v bližini še več. Nenadoma je obstal. V bližini Martinine hiše sta se ustavila kot na povelje. V hipu pa sta mu izginila izpred oči... Ni mu preostalo drugega, ko da se hitro umakne, kajti tako blizu Martine ju ni smel srečati, čeravno bi ju lahko presenetil z brzostrelko. To ga je sprva sicer mikalo, toda potem bi šli po vodi vsi načrti.

Na robu vasi je računal tudi na zasedo, zato se je plazil kakor maček. Ko je hitel v nasprotno smer, je vsekakor hotel rešiti to uganko. Je bila to zaseda zanj? Je kdo izdal zdaj še Martino in jo bosta nenadoma odpeljala ali... Kdo ve. Čutil je, kako se vse zaostruje in da se obroč vedno bolj oži. Kako bodo potem speljali jutrišnji sestanek? Ga bodo sploh še lahko? Bo nazadnje ostal v mreži tisti, ki so ga lovili?

Ko je Aleš odšel, je Martina še nekaj časa posedela

pri mizi in premišljevala. Aleš ji je naročil, naj gre obvestiti Filipa. Naj gre vseeno ali ne? V tem času ponoči ni bilo varno hoditi na obiske, tudi k bratu ne. Pa vendar, Aleš jo je prosil, zato je bila to njena dolžnost. Odločila se je in šla bo, pa naj se zgora karkoli.

Počasi se je opravičila, ugasila luč in kakor vedno iz previdnosti pogledala po vasi. Tedaj se ji je zazdelo, da vidi v temi dreves statije še nekaj temnejšega. Pa samo za hip. Ko je še enkrat in bolj pogledala, senc ni bilo več. Pomela si je oči. Morda se ji je tako samo zdelo? Na poti ni bilo nikogar, kot navadno v tem času. Zdaj so jo bile samo še oči in ušesa. Napenjala jih je in tipala skozi mrak. Vse tiho. Ko je prežala skozi vežno lino, se ji je zdelo, kakor bi izpod previdnega koraka odskočil kamenček. Ni si upala niti dihati. Spet je zlezla nazaj v svojo sobo, se zaklenila in oblečena, kakor je bila, legla na posteljo. Kdo vohlja okoli hiše in na koga preži, če ne nanjo in na Aleša! Ne more še biti daleč. Pokalo sicer ni, a vendar... Čeprav je bila oblečena, jo je stresal mraz.

Ostala je doma in Filipa obvestila šele prihodnji dan. Zaklel je, ko mu je povedala, naj gre na sestanek takoj!

IV

Obersturmführer Werner je tehtal podatke, ki jih je dobil od Filipa, nato pa še od Gorskega. Ugibal in sklepal je, komu naj da prednost. Oba sta bila porabna in koristna. Oba je držal v rokah, toda Filipova pogoltnost in vsiljivost mu nista bili všeč. Z Gorskim je imel dolgoročne račune in tudi njegova preteklost je bila drugačna, drugačen njegov značaj. Sicer sta pa oba poslušna psa, ki ubogata na vsak žvižg. Psa, ki se bojita vsakega udarca. Bolje je, da aretacije še odložimo. Pustimo, da bo sestanek minil. Zasejati mora še več negotovosti! Kaj bi lovili nepomembneže. Vendar je kljub temu odredil skupino, ki naj se prepriča o Filipovih podatkih. Kaj ukreniti, bo poveljujočemu oficirju naročil tik pred odhodom. Morda nastanejo še kake spremembe ali novi zapleti.

Sestanek zaupnikov je bil sklican na novo. Vsak je šel zadnji hip zvedel, kdaj in kam naj pride.

Če vohljač nima radijske postaje ali kakega drugega vraga, Nemci ne morejo zvedeti, kaj pripravljamo, je sklepal Aleš, prepričan pa o tem ni bil. Zaradi pomanjkanja časa je izdajalcu, če je med nami, ostala le majhna možnost, majhna odprtina. V časovni stiski bo moral dela-

ti naglo, naglica pa nikoli ni prida.

Gorski in Filip sta na sestanku kazala vnebo in skrb. Med peščico vprašujočih in boječih ljudi, ki pa so živeli v upanju, da bo vojske kmalu konec, sta se držala kot človeka, ki vidita, kako se zadnji dogodki vso sosesko povežali v razumevajočo družino, ki se nekako mora braniti. — V slogi je moč! je zato večkrat poudaril Filip.

Na Golobovem se jih je ta večer zbralo petnajst. Prihajali so zelo previdno. Vsak z druge strani in posamič. Čudili so se drug drugemu in še bolj debelo gledali, ker se jih je zbralo toliko! Nič kaj zadovoljni niso bili videti. Mar se z njimi igrajo? Zato je Jurč, ki je prilezel z domačega senika, jezno vprašal:

— Zakaj ste nas v tej nevarnosti zbobnali toliko skupaj? Pa še ti, Aleš?

Vendar se je zaradi očitkov čutil najbolj prizadet Gorski, ki je prepričevalno odgovoril:

— Saj prav zaradi nevarnosti gre. Danes se moramo pogovoriti o tem. Prav vam, ki ste tu, nevarnost najbolj grozi. Sicer pa, tovariši, naš boj gre vse bolj v klasje. Kakor veste, so Nemci našo pokrajino začasno priključili rajhu. Zdaj bodo naše fante gotovo skušali dobiti v svojo vojsko. Mi moramo to zavirati z večjim številom novih zaupnikov in z neutrudnim pridobivanjem somišljenikov.

Možje so se zamišljeno spogledovali in marsikdo je že odprl usta, da bi se vmešal v pogovor. Tega pa jim Gorski še ni hotel omogočiti, zato jih je z nalezljivo ognjevitostjo gnetel dalje:

— Motil bi se, kdor bi mislil, da sta zdaj nemška premoč in preganjanje naših ljudi izraz njihove nepremagljivosti. Zdaj že skoraj otrok lahko ugane, da jim je voda začela teči v grlo. Mar bi nas drugače priključevali rajhu, ko pa je že vsa Evropa proti njim. Njihov voz je že majav.

Golob, ki je komaj čakal, da bi bilo najhujše že na prvem tiru, je nepričakovano živahno vzkliknil:

— Če ne bomo ustavili izdajstev, tudi ljudi ne bomo pridobili. Kdo nam bo še zapadal, če bo toliko aretacij in žrtev kot zadnje čase? Vsak, ki je količkaj sumljiv... Ne, nisem mislil tako, saj zdaj že sumimo drug drugega. Mislim, da se ne smemo več zbirati takole kot smo se nocoj, takole na kupu.

— Kako pa potem? Povej! mu je segel v besedo Gorski.

Očitno je bil Golob na vse to že pripravljen.

— Delajmo po dva in dva, največ po trije skupaj. Nekako tako kakor prve dni!

S POSREDUJEMO PRODAJO karamboliranih vozil

1. NSU 1200 C, letnik 1969, prevoženi 5000 km; Začetna cena 7.000 N din.

Ogled vozila možen vsak dan pri ŽUZEK Vladimiru — Šk. Loka — Mestni trg 21 od 8.—14. ure.

2. ZASTAVA 750, letnik 1969, prevoženi 6000 km; Začetna cena 8.400 N din.

3. ZASTAVA 750, letnik 1964, prevoženi 55.000 km; Začetna cena 2.850 N din.

Ogled vozil pod točko 2 in 3 je možen vsak delovni dan od 8.—12. ure pri ZAVAROVALNICI SAVA, PE KRANJ.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do 30/7-1969 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

OBRTNO PODJETJE

Kamnoseštvo Kranj

Koroška 47

zaposli:

2 KV PECARJA

2 KV KAMNOSEKA

1 DELAVCA za priučitev na cirkularni (rezanje marmorja)

proda:

2 BRUSILNA STROJA (fleksarice)

1 BRUSILNI STROJ (zajlarica)

1 MIZA VIBRATOR z el. motorjem

Ogled strojev v delavnici na Polici vsak dan od 6. do 14. ure

VELETRGOVINA ŽIVILA KRANJ

Kadrovska komisija na podlagi pravilnika o sprejemanju pripravnikov na delo

VABI K SODELOVANJU PRIPRAVNIKE:

- dipl. pravnika

za delo v splošnem sektorju podjetja

- dipl. ekonomiste

za delo v finančnem in komercialnem sektorju ter plansko analitski službi podjetja

- ekonomskega tehnika

za delo v skupnih službah komercialnega sektorja Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov in pravilniku o sprejemanju pripravnikov na delo.

Prijave poslati najkasneje do 10. avgusta na naslov: Veletrgovina Živila Kranj, kadrovska komisija.

INFORMAZIONI TURISTICHE

FREMDENVERKEHRSNACHRICHTEN

Kranjski alpinisti
v gorovju Mont Blanca

Belehar Iztok, Jamnik Tomaž, Ekar Franci, Taler Polde, dr. Valič Ivo, Markič Slavko, Jaklič Brane in Rotar Stane, člani kranjskega alpinističnega odseka in kandidati za I. jugoslovansko alpinistično odpravo KARAKORUM 1970 v himalajskem pogorju, so dneve od 12. do 21. julija preživeli v ledenih stenah Mont Blanca. Spremljali so jih še trije člani Planinskega društva, in sicer dr. Ogrizek Marjan, Jamnik Gustl in Kunstelj Marjeta.

Več o namenu in uspehu alpinistične odprave nam je povedal njen vodja, dr. Valič Ivo:

»Odrava je bila predvsem preizkušnja kandidatov, njihovih telesnih in tehničnih zmogljivosti, kondicijski trening in priložnost, da se kandidati med seboj bolje spoznajo. Bili smo na področju Mont Blanca (4810 m) in smo taborili v kraju Val Veny pod Mont Blancem v bližini Courmayeurja. Zaradi izredno lepega vremena nam je uspelo, da smo naredili več kot smo predvidevali. Štirinajstega julija smo se povzpeli na Dent du Geant (Velikanov zob — 4014 m), ki je že po normalni poti težko dostopen (četrti težavnostni stopnja). Se isti dan smo po sestopu nadaljevali pot prek Vallée Blanche na Col du

mid. Naslednji dan zgodaj zjutraj smo začeli prečkati skupino Mont Blanc, ki jo sestavljajo trije visoki vrhovi: Mont Blanc du Tacul (4248 m), Mont Maudit (4465 m) in najvišji Mont Blanc. Sestopili smo prek Dome du Gouter in ledenika Miage v bazno taborišče. Se isti dan se je skupina petih povzpela na Mont Blanc du Tacul in se vrnila prek torinske koče v bazo.

Po enem dnevu počitka so se tri naveze povzpelle na Col de la Fourche (3737), planinci pa so iz St. Gervaisa prek Dome du Gouter dosegli vrh Mont Blanca in se še isti dan vrnili v Val Veny.

Dve navezi, kateri so sestavljali Belehar, Jamnik, Ekar in Taler, sta se 18. julija napotili v vzhodno steno Mont Blanca, imenovano Brenva in preplezali smer Sentienelle (Rdeča predstraža), ki jo doslej jugoslovanski alpinisti še niso premagali in spada med najtežje v tem področju. Nedvomno je to največji uspeh kranjskih alpinistov. Se isti dan sta se obe navezi prek Mont Blanca, ledenika Bossons ter Chamonijskega vrnila v Val Veny. Tretja naveza je zaradi slabih snežnih razmer ta dan opustila nameravani vzpon prek vzhodnega raza na Mont Maudit in je preplezala le greben Col de la Fourche.

Naslednji dan je naveza Jaklič Brane in Markič Slavko preplezala severovzhodno ledeno, 600 metrov visoko steno Tour Ronde (3792 m), naveza dr. Valič Ivo in Rotar Stane na ledeni koluar v isti steni 20. julija sta steno preplezala tudi Belehar Iztok in Jamnik Tomaž.

J. Košnjek

Plezalna smer, ki pripelje na vrh Mont Blanca, Sentinele Rouge, je zadnja smer, katere jugoslovanski alpinisti doslej še niso preplezali, sta 19. in 20. julija preplezali navezi Belehar — Ekar in Jamnik — Toler iz kranjskega alpinističnega odseka. Relativna višina smeri je nad 1500 m. V steni so bili 12 ur. Stena Brenva je ena najnevarnejših ledenih sten v centralnih Alpah.

Na Okroglem je bilo spet veselo

Prejšnji teden je bil na Okroglem pri Drinovcu že peti tradicionalni vsakotredenski piknik za goste hotelov z Bleda, iz Bohinja in Kranjske gore. Piknike izmenično organizirata Generalturist in P-Globtour z Bleda.

Tokrat je bila družina precej velika, saj se je ob razniju, na katerem so pekli jedila na žaru in vztrajno »vrteli« dva odojka, zbralo kar 168 Nizozemcev in Angležev. Vsakega od njih so ob prihodu postregli z gorenjskim krofom in šilcem medice. Ple-

salci z Bleda so jim pripravili enourni program gorenjskih narodnih plesov, ob poskočnih taktih harmonike pa so se potem vrteli še pozno v noč in veselje končali z znanim plesom, »povšter-tanc«.

J. K.

Transturist hoteli

TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj

Obiščite DANCING BAR.

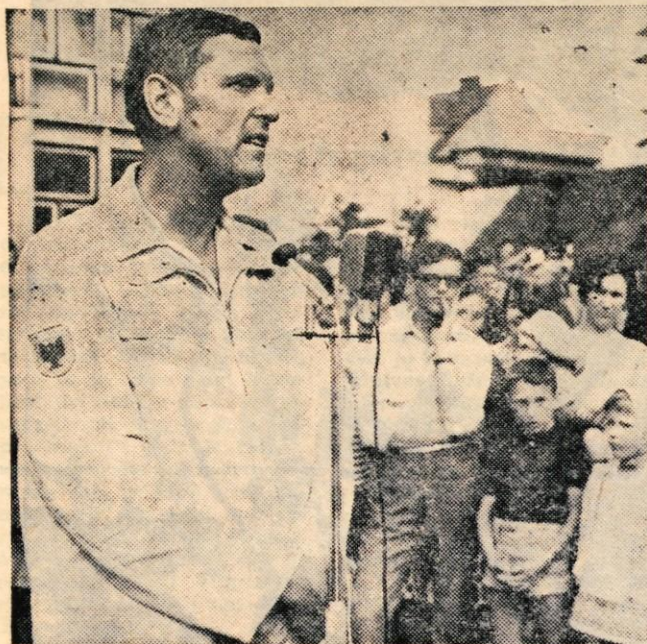

Vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v Hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

Izkoristite prijetno vožnjo PO NOVI CESTI BLED — BOHINJ

»V neskončni Sahari bi lahko zgorel...«

Stane Tavčar, predsednik kranjskega Turističnega društva in svetovni popotnik, pripoveduje o svojem 75-dnevnem »potepanju« po Španiji, Maroku, Alžiru, Tuniziji in vroči Sahari, na katerem je s Tomosovim mopedom prevozil 14.391 kilometrov, porabil 415 litrov bencina, posnel 2500 barvnih diapozitivov in shujšal za sedem kilogramov.

● Tovariš Tavčar, čeprav smo o vašem podvigu v našem časniku že pisali, nas vseeno zanimajo vzroki, zakaj ste se odločili za tako dolgo in naporno pot in kakšni so bili vaši vtisi ob srečanju z doslej še neznanimi deželami?

»Leta 1961 sem prepotoval dežele ob vzhodnem delu

Smučarji, pozor!

V planinskem domu na Kredarici lahko smučarji preizkusijo novo opremo za smučanje in to zastoj. Tri znane tovarne so poslale na Kredarico smučarsko opremo za testiranje. Gre za nekatere novosti pri smučarski opremi, ki jo na ta način tovarne v praksi preizkušajo. Alpina Ziri je na Kredarico poslala pet parov plastičnih smučarskih čevljev, tovarna Mikrom iz Maribora varnostne vezi, Elan pa pet parov smučič in smučarskih palic.

Smučarji, izkoristite lepo priložnost, saj vas v planinskem domu na Kredarici čaka brezplačno smučarska oprema.

J. V.

Sredozemskega morja. Da bi končno krog okrog njega sklenil, sem se odločil, da letos prek Španije »stopim« v Maroko, Alžirijo in Tunizijo. Španija je bila zame velika neznanka, pa tudi o omenjenih afriških državah nisem imel veliko predstav o njihovih zanimivostih in razsežnostih. Da bi bila pot bolj zanimiva, me je vleklo globlje v črno celino, v Saharo. Pričakoval sem, da bom tam videl in doživel veliko zanimivega, a vendar ne toliko kot sem. Predvsem pa sem hotel prvi z mopedom zavoziti v to nepregledno peščeno morje. To se mi je posrečilo. V enem tednu sem prevozil prek 3000 kilometrov v peščenem metežu, vročini in večkrat neznosni žeji.

● Kateri del poti vam je bil najbolj všeč?

»Težko bi se odločil, kateri del poti je bil zame najbolj zanimiv. Moja trasa je bila izbrana tako, da sem potoval skozi najbolj zanimive kraje. Name je naredila izreden vtis zgodovinska Španija, slikovitost Maroka, oaze in neskončna prostranstva Sahare. Pri prehodu prek alžirskega

gorovja so bili zame nekaj enkratnega čudovito oblikovani gorski masivi in kanjoni. Prekriva jih izrazito rdeča zemlja. Ko jo obsije sonce, je kakor v pravljici. Tunizija je še sorazmerno zelena dežela.«

● Ste kdaj pomislili na nesrečo?

»Na pot sem odhajal z mislijo, da se mi nesreča ne more zgoditi. Zahvaliti se moram tudi izkušnjam, ki sem si jih nabral pri prejšnjih potovanjih z mopedom in kolesom. Če bi se mi v Sahari zgodilo kaj takega, ne bi mogel več naprej, bi v tistem žarečem kamenju in pesku enostavno zgorel. Na soncu se je temperatura povzpela prek 60 stopinj. Med vožnjo je bila nekoliko nižja, saj je termometer na mopedu kazal »le« 52 stopinj. Pri taki vročini mi ni kazalo drugega, kot voziti, voziti. Brez prestanka. Tudi takrat, če sem ob cesti videl kakšno izredno zanimivost... Imel sem občutek, da vozim po žerjavici. Redka, od sonca razbeljena naselja so bila podobna krušni peči... Moped, čeprav še zdaleč ni primeren za vožnjo v takih razmerah, je težko preizkušnjo odlično preстал. Nad pričakovani. Šele sedaj se zavedam, iz kakšnih nevarnosti me je izvelkel (peščeni zameti, sneg v Pirenejih itd.).

● Prebivalci teh dežel govorijo v večini arabsko in francosko. Človek bi pričakoval, da vam je sporazumevanje z njimi delalo preglavice.

»Z jezikom sem imel najmanj težav, čeprav sem imel s seboj le skromne jezikovne priročnike z najpotrebnejšimi stavčnimi kompozicijami. Sicer so ti ljudje zelo gostoljubni, dobri. Pred odhodom pa so me opozarjali, da imajo nekateri med njimi »daljše prste«. Nisem jim verjel. Vendar sem se o tem sam prav kmalu prepričal. Prvo noč na afriških tleh, v Maroku, so mi ukradli vse, kar nisem imel na sebi. Ostali so mi samo poslikani filmi. Tako sem moral s svojimi že tako skromnimi finančnimi sredstvi kupiti dva fotografska aparata in najnujnejše, kar sem potreboval za življenje... Na splošno vedo ljudje o Jugoslaviji zelo malo ali nič, seveda razen tistih, ki se za take stvari zanimajo. Zelo radi nas zamenjujejo s Čehi. Nekdo mi je rekel: A, vi ste pa iz Džugoslovakije!!

J. Košnjek

Močan porast motorizacije v jeseniški občini

V prvih šestih letošnjih mesecih so v jeseniški občini registrirali 246 motornih vozil, to pa je skoraj toliko kot celo 1968. leto. V jeseniški občini je zdaj registriranih 1733 osebnih avtomobilov, 107 tovornjakov, 27 avtobusov, 19 traktorjev ter 1012 motornih koles in mopedov.

Pred štirimi leti se je k izpitu za voznika motornih vozil prijavilo 1093 občanov, lani pa 2834. Približno vsak tretji kandidat ga uspešno opravi. Tako je lani v Sloveniji 32.380 ljudi uspešno opravilo vozniški izpit.

J. V.

CREINA turistično prometno podjetje KRANJ

Komisija za delovna razmerja
Turistično prometnega podjetja
CREINA Kranj razglasa naslednja
prosta delovna mesta:

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJE
2. VEČ VOZNIKOV
3. 1 AVTOELEKTRIČARJA
4. 2 STRUGARJA
5. 1 KLJUČAVNIČARJA
6. 1 ELEKTROVARILCA

Pogoji:

pod tč. 1.

srednja strokovna izobrazba in 3 leta prakse v knjigovodstvu,

pod tč. 2.

kvalificiran voznik motornih vozil, izpit »C« oz. »D« kategorije, kvalifikacija za eno izmed avtomehanskih strok, nekajletna praksa v avtobusnem prometu ali špediciji in stanovanje v bližini delovnega mesta.

pod tč. 3., 4., 5., 6.

visoka kvalifikacija ali kvalifikacija ter najmanj 2 leti prakse na razglašanih delovnih mestih.

Pri vseh delovnih mestih je pogoj za sprejem odslužena vojaška obveznost. Kandidati za voznike bodo opravili prej preizkus znanja. Delovna razmerja se sklenejo za nedoločen čas. Pogoj za sprejem je poskusno delo. Osební dohodek je določen s pravilnikom o delitvi OD.

Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovska služba podjetja do vključno 8. 8. 1969 na naslov: Komisija za delovna razmerja pri Turistično prometnem podjetju Kranj, Trg revolucije št. 4.

TRGOVSKO PODJETJE

ZARJA

V SPECIALIZIRANIH TRGOVINAH PODJETJA
ZARJA NA JESENICAH ZARJA V KRANJSKI GORI

- MODNA OBLAČILA ZA VSAKO LETNO DOBO.
- KREDITNE UGODNOSTI,
- KAKOVOSTNO PREHRAMBENO BLAGO,
- SODOBNA STANOVANJSKA OPREMA
- DOSTAVA NA DOM,
- SREDSTVA ZA VAŠO NEGO,
- ZANESLJIVO SOLIDNE CENE.

Jesenice

VISITATE

IL NEGOZIO

DELLA GRANDE MODA

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5
KOTEKS — TOBUS

O čipkah, klekljaricah in starem plavžu

Minuli konec tedna, v soboto in nedeljo so Železniki, kraj z okrog 2000 prebivalci, stisnjen med gozdnata pobočja, ki oklepajo zgornji konec Selške doline, postali cilj številnih ljubiteljev turistično folklornih prireditev. Vzkipelo mesto bi ga lahko imenovali, kajti tradicionalni čipkarski dan je tjakaj privabil goste od blizu in daleč. Organizator, domače turistično društvo, jih ni razočaralo.

Ob svitu velikega kresa, ki je obvladoval ves prizorišni prostor in katerega plameni so ožarjali stari, že zdavnaj ugasli plavž sredi trga, smo v soboto zvečer sledili prikazu šaljivih, na pol pozabljenih ljudskih običajev. Ni kaj reči, skupinica domačinov je svojo nalogo dobro opravila. Znala je gledalcem predstaviti košček preteklosti, peščico šeg, ki so nekdanjim fužinarjem, dedom in pradedom današnjih Železnikarjev, lajšale težko življenje in jim pomagale pozabljati na vsakodnevno garanje, na žgočo vročino in taleče se železo.

Se bolj pestro je bilo v nedeljo. Dopoldne so v prostorih muzeja odprli razstavo izdelkov domačih klekljaric.

Zbirka razkošnih čipk priča, da spretne Železnikarice ne slovijo zaman kot ene največjih mojstric klekljarske obrti pri nas.

Največje zanimanje med obiskovalci pa sta seveda vzbudila popoldanski sprevid čipkaric iz Češnjice do prireditvenega prostora ter kasnejše tekmovanje v hitrotem klekljanju. Povorka okraženih voz polnih ljudi v narodnih nošah, se je le s težavo prebila skozi kordon gledalcev, ki so zatrpali ozke ulice. Tudi orjaški leseni oder, kamor so nato posedle nastopajoče, je bil kot otok sredi morja radovednežev. Toda čipkarice iz Gorenje vasi, Idrije ter Železnikov se niso pustile motiti. Na desetine prstov je začelo preme-

tavati kleklje, hoteč čim prej izvesti vzorce petelinčka. Napeto smo spremljali borbo in ugibali, katera bo prva. A kdo bi ob vsej tej množici spretnih rok lahko izločil najhitrejšo? Celo poznavalci so lahko le ugibali.

Prva je svoj izdelek oddala domačinka Marica Šmid. Člani komisije so ga pregledali in ugotovili, da povsem ustreza.

»Ali ti nisem rekel, da bo zmagala?« se je navdušen možakar blizu mene obrnil k svoji ženi. Tudi opazovalci so zadovoljno mrmrali. Kako tudi ne? Njihova rojakinja je že tretjič po vrsti ugnala vse tekmice in tako postala lastnik prehodnega pokala turističnega društva Železniki.

V kasnejšem programu so sodelovali še člani folklorne skupine turističnega društva Skofja Loka, proti večeru pa se je oglasil ansambel domačih viž in pognal na noge plesa željne parčke. Rajanje

je trajalo pozno v noč, vse dokler niso onemogli tudi ti isti najbolj razposajeni.

I. G.

Obiščite

BISER HORTIKULTURE

ARBORETUM

VOLČJI POTOK

PRI KAMNIKU

Gostilna

TICIC ŠIME

v Povljani na otoku Pač vas vabi na prijetne počitnice.

Paški sir, pršut, ugodna klima in toplo morje. Hrana in prenočišča 28 N din.

Informacije zahtevajte na gornji naslov.

Zlata kvaliteta zlata tradicija

ŽE PRED 40 LETI JE BIL ZLATNIK
NAJBOLJ CENJENA NAGRADA ZA ZVE-
STOBO TRADICIONALNI KVALITETI.

ZLATNIKI VAS ZNOVA ČAKAJO
V PRALNIH MILIH.

Drage gospodinje, morda je prav v
vašem zlata nagrada! Že vnaprej se
vam zahvaljujemo za kratko spo-
ročilo o najdbi zlatnika.

Vsak mesec nadaljuje tra-
dicijo 200 zlatnikov v pral-
nih milih. Zlatniki so iz
14-karatnega zlata in vsak
tehta 8 gramov.

Zlatorog

PRESENEČA

Ko si boste ogledali prelepo sotesko KORSKE PEČI (Trögernerklamm) na poti v Korte (Trögen) — obiščite GOSTILNO PRISTOVNIK PRI CERKVI

GOSTILNA MULEJ
PO TO KI
domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

vsak dan
MALI GOLF
V KRANJU

BUTAN
CAMPIN — AVTOPLIN
Kraj polnjenja:
Kamping v Zaki — BLED
PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (za Lito-
strojem)
telefon 316-798, 315-759
CAMPIN — AUTOGAS
Posto di rifornimento:
Camping v Zaki — BLED
PLINARNA LJUBLJANA, Vo-
dovodna cesta
(dietro la fabbrica Litostroj)
telefon 316-798, 315-759

Hotel in restavracija
PLANINKA Kamnik

Visitateci. Ci prenderemo
premura di serviri bene.
Cucina casalinga e vini
della Slovenia.

ALP PENSION

Alp Pension
HERLEC ELA IN ROMAN
TUPALICE 38 P. PREDDVOR
Obiščite nas — domača hra-
na — pristna kapljica —
Pension od 30 do 35 N din
Gorska vodniška služba

HOTEL LEV
LJUBLJANA VOŠNJAKOVA 1

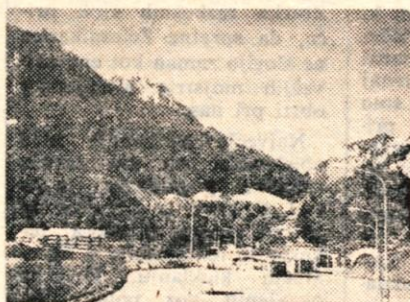
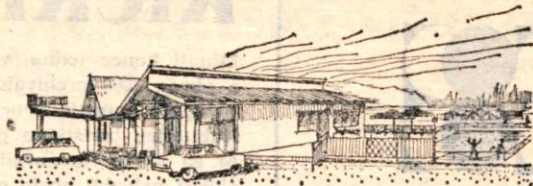
Se priporoča in vabi v svoje sodob-
no opremljene sobe in apartmaje
Prijetne restavracije, restavracijski
vrt in terasa.
Velika izbira kulinarnih specialitet
in odlična vina.
V dancing baru ples, glasba in
mednarodni artistski program.
Lastni parkirni prostori in garaža.
Za obisk se priporoča
Hotel LEV Ljubljana
tel. 310-555
telex. 31-350

Prijazno vas vabi

GOSTILNA MLEČNIK
Kirachentauer — Kozenlavra
15 km od ljubljanskega predora ob cesti v Celovec

- avtomatično kegljišče
- kopalni bazen
- ugodna menjava
- solidna postrežba
- zmerne cene
- govorimo slovensko

obiščite

**KOMPAS
GARNI
HOTEL KOMPAS**

Z AVTOMATSKIM KEGLJIŠČEM
IN RESTAVRACIJO NA LJUBLJU.

Ljubelj

Za reprezentance podjetij da-
jemo posebne popuste.
Vabljeni KOMPAS GARNI HOTEL
BLED in KOMPAS MOTEL
KRANJSKA GORA

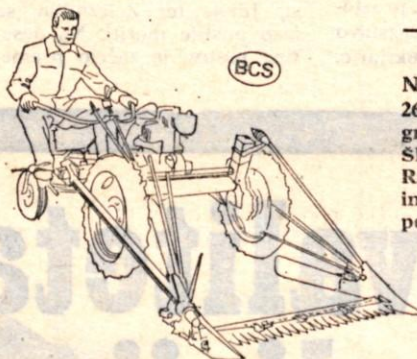
UGODNO IN PO ZMERNI CENI KUPITE PRI
»NADI« FUŽINE — 800 m OD DRŽAVNE MEJE.

Motorne kosilnice
znamke BCS —

alpina — laverda —
olimpia

— vse rezervne dele
za te kosilnice.

Noži BCS 127 lir
2600 lir — Palci za
greben 780 lir —
Skropilnice volpi
Razno konfekcijo
in gospodinjске
potrebnosti.

OBISČITE GOSTILNO

Weitzer

Žel. Kapla — Eisenkapel

- espresso
- avtomatično kegljišče
- govorimo slovensko

Ko pridete v Slovenijo, ne pozabite obiskati
starega mesta Kamnik z idilično planinsko
okolico

Po najnižjih cenah vam nudimo
v naših trgovinah usnjene izdelke
in vse vrste tehničnega blaga:

damsko, moško in otroško konfekcijo, pletenine in
perilo, steklo, porcelan in drugo kvalitetno blago
v bogati izbiri. Pri plačilu v tuji valuti 10 % popusta.

Se priporočamo za obisk!

VELETRGOVINA — KOCNA — KAMNIK

Die
Restauration

Deteljica

10 km

enfernt vom Ljubelj
bedient Sie mit frischen
Fischen und jugoslawi-
schen Spezialitäten.

WIR EMPFEHLEN UNS!

Magacin Madotto - Fužine

(800 m od mejnega prehoda Rateče v Italiji
— na desni strani ceste)

VAM NUDI V VELIKI IZBIRI Z NAJNOVEJSIMI
VZORCI, IZREDNO KVALITETO PO NIZKIH CENAH

- damske jutranjke,
komplete in kostime,
- perilo za otroke,
ženske in moške,
- visoke in nizke čevlje

razprodaja

pralnih strojev
CANDY 68 — ALGAR
— IGNIS — po izred-
no nizki ceni Lit 65.000

Postrežemo vam tudi z vsemi gospodinjскими stroji
in pripomočki.

OBISČITE NAS IN PREPRIČAJTE SE.

ELEKTRO - EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — TRBIŽ, telefon 21-37

vam nudi po izredno nizkih cenah:

- električne
potrebščine
- pralne stroje
- radio — televizijske
aparate
- šivalne stroje —
dvokolesa
- vozičke — peči na
olje
- Olivetti računske in
pisalne stroje

auto radio

Blaupunkt in Grundig

Strežemo v slovenščini! — Poseben popust za izvoz.

I. Iliciija tržiškega čevljarstva (36)

2. maj 1945: Spet doma

Naslednje štiri dni v taborišču Dachau je bil mojstrov prijatelj zaradi kaznovane radovednosti z ostalimi novinci vred zaposlen pri trikratnem dnevnem čiščenju bloka (barake), to je spalnice, dnevne sobe, veže, umivalnice in stranišča. Domov bi smel pisati šele čez dva ali tri tedne. Ostali prosti čas pa so porabili za razne vaje, korakanje, pozdravljanje esesovcev... Po petih dnevih ujetništva so ga v soboto zvečer izpustili in mu strogo zabijali, da o »lagerju« molči.

Mojster ga je še vprašal, kaj je počela njegova žena v skrbeh zanj. »Ker me ni bilo k večerji, je čakala do desete ure, potem pa je najprej šla v to gostilno!« je pripovedoval. (V gostilni »Zum Lamm« je bil omenjeni mož stalni gost omizja, pri katerem so vsak četrtek zvečer igrali karte.) Tam ga torej ni bilo. Žena je obiskala še nekaj gostiln v mestu Dachau, nato pa je šla javit na policijo, da jo ni nikjer. Na policiji pa so bili o esesovski potegavščini že obveščeni, zato so ji sveto obljubili, da ga bodo iskali. V spremstvu žene so preiskali levo in desno obrežje male reke Amper. Ženi so svetovali, naj gre še sama pogledat, če mož ni morda pri kakšnem sorodniku. Šla je, obiskala vse njene in moževe sorodnike ter znanke po va-

seh okrog Dachaua, moža pa nikjer. No, v soboto zvečer je potem le prišel domov. Kakor vsak, se je moral tudi on javiti na delovnem uradu, kjer so mu seveda odkazali prejšnjo službo, ter na policiji, kjer so mu svetovali, naj se ne spreha več približu taborišča.

Tako je mož končal svojo zgodbo o končani radovednosti.

Mojster Selze je imel takrat (leta 1944) razen mene, Poljaka in 15 Židov tudi 3 vajence, ki so obiskovali »Berufsschule« (poklicno šolo). Zanimalo me je, koliko ti fantje znajo. Spraševal sem jih zato o tem in onem; posebno me je zanimalo strokovno risanje. Kmalu sem spoznal, da glede risanja in izrezovanja vzorcev za krojenje zgornjih delov še daleč niso dosegli

tržiških vajencev iz 3. razreda. Isto je potrdil tudi Poljak, ki je rekel: »Forme (vzorci) risati nam ni bilo potrebno znati, ker je v vsakem kraju kakšen Žid, ki ima izdelovalnico za različne zgornje dele. Čevljar jih pri njem lahko naroči po meri.« Jaz sem povedal, da mora pri nas to znati vsak, ki hoče opraviti izpit. Tudi mojster Selze ni znal risati. Pred vojno je naročal zgornje dele pri izdelovalcu v Münchnu, morda kakih 20 parov letno, sicer pa je v glavnem le popravljal čevlje, ker je bila za čevljarje tam še hujša kriza kot pri nas. Leta 1944 pa je bil izdelovalec zgornjih delov zaradi bombardiranja uničen, zato mi je bil mojster zelo hvaležen, ko sem mu nekaj parov zgornjih delov izkrojil ter sešil (oštepal) kar na cilindričnem šivalnem stroju pa še brez mize.

STRAH PRED RUSI

Dočakali smo leto 1945. V delavnici in v gostilni, kjer sem se hranil, se je govorilo le to, kdo bo zasedel Dachau. Naj ga kdorkoli že, četudi sam vratar, le Rusi ne! Tako so govorili ljudje.

V delavnico je prišel nekega dne v marcu leta 1945 kmet iz okolice po čevlje. Mojster ga je vprašal, zakaj je tako zamišljen. »Kaj ne bi bil! Poslu-

šaj, Šoš! Davi mi je rekla naša ruska dekla: Malo počakajte, da pridejo naši fantje (ruski vojaki)! Držali vas bodo kot prašiča, jaz vam bom pa s temle krušnim nožem vrezala v čelo kljukasti križ, da boste vse življenje pomnili, kdaj ste imeli Ruse za sužnje!«

Mojster ga je skušal pomiriti: »Ne boj se, Rusov ne bo sem, bodo prej Amerikanci tu.«

Na nedeljskih sprehodih po vaseh v okolici Dachaua sem opazil, da je bilo na kmetijah veliko Rusov, Ukrajincev, Poljakov, moških in žensk, za hlapce in deklet. Tudi Slovenci so bili vmes. »Sužnji« z vzhoda kot za Nemce manj vredna rasa niso smeli nikamor: ne v kino in ne v gostilno ali v cerkev. Mi smo smeli iti, Rusi, Poljaki in Ukrajinci pa ne, da se ne bi mogli kje shajati.

Dne 25. aprila 1945 mi je mojster na mojo željo dal deset dni dopusta, da sem se z dokumenti lahko peljal v Tržič, sicer bi me lahko med potjo zajeli kot ubežnika in aretirali. Potoval sem 6 dni: z vlakom in peš. Domov sem prišel 2. maja 1945, na dan, ko so imeli še ostali Nemci v Tržiču »na Skali« komemoracijo za pokojnim Hitlerjem. Tako sem se vrnil v človeštvo in

po več kot treh letih spet sedel za svoj trinožni čevljarjski stol.

Z mojstrom Georgom Selzejem sem ostal v pisarnih stikih vse do njegove smrti leta 1962. Sporočil mi je, da mu je »sodrga« ob prevratu oplenila delavnico. Pisal mi je tudi, kakšna panika je nastala po mestu, ker so Amerikanci našli v taborišču velike kupe še nesežganih mrličev in so zato hoteli uničiti mesto Dachau s prebivalci vred. Mestni župnik je menda kleče prosil ameriškega generala, naj prizanesi mestu, saj prebivalci zares niso vedeli, kaj se godi v taborišču. In tako je bilo mestu prizaneseno.

Konec

ANDREJ TISLER

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

20

Toda danes? Danes? Zakaj je tu? Zakaj je lagala možu, da ji Cankar niti v sanjah več ne prihaja na misel, ko pa sedaj čuti v sebi žalost, resnično žalost, ker je mrtev.

Tako se pomika Francka v vrsti, kakor se je pred njo pomikala že Olga in celo ohola Helena (vse Helene so ohole, ne samo Ivanova Helena, ki je Franja ne pozna, ker pozna samo gospo Heleno, mater Stanke), Milena, zadnja Cankarjeva prijateljica — Milenka Rohrmannova, ki je namenila pisatelju poslednje bivališče v družinski grobnici, kamor bodo danes popoldan odpeljali pisatelja.

»Ivan, Ivan.« se ob krsti zgamejo Franckine ustnice, toda jokati ne sme, ne sme, da bi ne vzbujala pozornosti, čeprav jočejo tudi drugi kakor na primer to mlado in ljubko dekle pred njo, lepe rasti in z očmi, ki so bolj ustvarjene za smeh kakor za jok. Nekateri kropilci šepetajo, da je to dekle natakarka v krčmi, kamor je Cankar najraje zahajal in imel rad njeno mladost in njeno resnično človeško prijateljstvo, ki je bilo morda celo bolj resnično kakor prijateljstvo drugih deklet in žena, ki so se dotaknile pisateljeve usode in o katerih se bodo nekoč široko razpisali, da so dajale pisatelju navdih.

Francka, nič več lepa, ne sliši tega šepeta, pa tudi dekleta, ki je kropilo pred njo, ne pozna. Nekeč bo brala o sebi, brala bo o Heleni, Pavli, Juliji, Anici, Minki, o Cankarjevi nevesti Štefki Löfflerjevi, ki je še vedno na Dunaju in ki je morda na Cankarja že pozabila, a če ni, danes morda niti ne ve, da leži tu v Narodnem domu v Ljubljani — v srcu Slovenije, mrtev in bo morda za to zvedela šele kasneje, morda šele tedaj, ko se bodo leposlovni zgodovinarji začeli

zanimati tudi za človeško in ne samo za umetniško podobo pokojnega pisatelja.

»Ta joka, ta, ki mu ni bila nikoli nič in ga pozna komaj po delih, ti pa nisi potočila nobene solze,« pravi Stanka Franjci, ko jih nepregledna vrsta kropilcev izrine iz Narodnega doma na cesto v siv in turoben decembrski dan.

Francka molči. Rada bi se čimprej otesla gospe Helene in Stanke. Rada bi prebrala kje na samem ohranjenem Ivanova pisma, samo troje pisem, vse drugo pa je sežgala, že zdavnaj sežgala, celo nekaj let prej, preden je napravil svoj inkvizitorski kres iz prve Cankarjeve knjige Erotika prevzvišeni ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič.

To jo skeli. Uničevalka Cankarjevih pesmi je. Ko bi to zdaj kriknila, bi jo morda ljudje celo kamenjali.

»Velik greh sem storila,« si šepeta in odhaja kakor omotična proti postaji. »K Ivanu gredo,« opazuje kakor skozi meglo trume mladih ljudi, predvsem dijakov in šolarjev, ki se kakor temna reka stekajo v ulico od postaje sem.

4

»Niti poslovala se ni kot se spodobi,« se pogovarjata o Franji gospa Helena in Stanka. Žal jima je, ker sta ji dali pisma in Cankarjeve pesmi.

»Te stvari bodo imele iz leta v leto večjo vrednost. Kdo bi si mislil, da bo študent, ki je nekoč prihajal k nam, tako slaven pisatelj, zlasti še, če pomislim, kako zanemaren je bil. Niti spodobne obleke ni imel, čevlje pa tako ponošene, pa jih je še vedno nosil, čeprav mu je skozi luknjo na desni nogi že gledal palec.«

»No, mama,« Stanki tako govorjenje vseeno ni všeč. Zato je nejevoljno pogleda, pri tem pa zadene ob črno oblečeno dekle. »Oprostite,« se opraviči in se zdrzne. »Ali ni to tista, ki je jokala,« vpraša mamo, ko je dekle mimo.

»Rekla bi,« jo prepozna tudi gospa Helena. »Le kaj ji je pomenil?« razmišlja Stanka.

Kako naj bi gospodična Stanka vedela, da je lepo dekle natakarka pri »Rožcah«, natakarka Zofka, čeprav so o tem šepetali že kropilci.

»Jokala je, kakor da bi ji bil Cankar ljubček ali brat.«

Stankine besede niso daleč od resnice.

Dekle v črnem, ki je videti mnogo mlajša kakor v resnici (maja ji je bilo že trinideset let), je bila zadnji dve leti pokojnemu Cankarju morda najboljša, najbolj človeško čuteča prijateljica.

Mnogi jo poznajo, ker jo pozdravljajo.

Toda dekle hiti, hiti, kakor da nikogar ne vidi...

5

»Janez, Janez, Janez...«

Zofka hoče biti sama. Danes ne bo stregla gostom. Dovolili so ji. Ni še tako dolgo, morda niti cel mesec, ko ji je rekel: »Veš, Zofka, sedaj rad živim. Sedaj je vredno živeti. Sleherni dan je kaj novega. Sleherni dan nova doživetja, novi dogodki! Veliki časi so to,« je govoril z besedami, ki so drobile druga drugo, tako da jih je moral ponoviti, preden jih je dojel, obenem pa se razveselila, saj je mislila, da je postal v resnici trdnjejši, in bolj zdrav, še bolj zdrav kakor septembra, ko se je vrnil z Bleda — od prijateljev, pri katerih je vselej našel skrb in zatočišče. Pripovedoval ji je o Juli Volkovi, o kateri je slišala že prej, saj mu je lani poslala kos slanine, redkost v času najhujše lakote, pa je to slanino prinesel k njej, češ da je ne potrebuje, ker je na hrani pri Struklju, in ji jo vsilil, čeprav se je branila. »Materi jo pošlji, saj praviš, da je revna in uboga.« Tako malo je jedel, tako malo, pa bi moral več, saj je oktobra nekaj tednov po prihodu z Bleda zopet upadel, njegove ustnice so bile vročično razpokane, mraz ga je stresal, da je vselej sedel k peči, bil zamišljen, brez volje za pisanje, čeprav mu je pošel že zadnji denar.

»Ubogi Janez,« jo je plašila prijateljjeva poblast. Zaman je čakala, da bo šel kakor poprej v zadnjo gostilniško sobo, kjer je mnogokrat pisal, in jo prosil, naj gostov ne spušča vanjo, razen če drugje ne bo več prostora.

O kako rada bi slišala to njegovo zahtevo in tako kakor včasih škrbela, da bi lahko pisal v miru. Zaklenila bi ga kakor takrat, ko jo je prosil, naj ne pove nikomur, tudi Mileni ne, če bi ga iskala, da je tu.

Pred 100-letnico smrti Simona Jenka

(Nadaljevanje)

Drugi pravniški rogoroz je Simon Jenko napravil v Gradcu 13. julija 1864. Sedaj mu je njegov kruhodajalec notar Strgar plačo zvišal: namesto prejšnjih 12, je dobival po 20 goldinarjev na mesec. A še vseeno je bila ta plača pravzaprav le miloščina. Za primer je treba povedati, da je dobival Prešeren pri svojem šefu dr. Crobathu 800 goldinarjev na leto; na mesec torej kakih 66 goldinarjev. In to v času pred tremi desetletji! Uboštvo, uboštvo — to je pekilo Simona Jenka vse življenje...

ZIVLJENJE V KRANJU

Stanovalec je Simon Jenko — v času, ko je tlačalil notarju Strgarju — pri upokojenem župniku Mihi Mladiču. Mož je bil star (rodil se je l. 1788!) hrom in skoro gluha — a dobrega srca: Simon Jenko pri njem ni le stanoval, pač pa se je tudi hranil — a vse to mu je stari župnik računal le 6 goldinarjev na mesec.

Pesnik je svojim prijateljem sam opisoval, kako obedujeta z župnikom:

»Kuharica postavi velik lonec na mizo; v tem je vse skupaj, meso in prikuha. Potem vsak s svojo žlico lovita po velikem loncu. Kar kdo ujame, to je njegovo!«

Vse kaže, da sta se častiljivi fajmošter iz francoskih časov in mladi slovenski pesnik prav dobro razumela in rada imela.

Poltretje leto je Simon Jenko živel. Na kraju se je odločil, da si s spremembo službe izboljša svoj gnotni položaj. Zaprtil je notarja Strgarja in se zaposlil kot odvetniški koncipient pri dr. Valentinu Prevcu v Kamniku.

V KAMNIKU

Tu je Simon Jenko spet zažarel: skupno s svojim šefom je preosnoval kamniški nemško obarvani »Lesevereine« v slovensko

Čitalnico. Celo tajnikoval ji je nekaj mesecev.

Kamniško obdobje je bilo Simonu Jenku ljubo tudi zato, ker sta se spet našla z ljubljenskimi stricem Nikolajem, ki je sicer popolnoma oslepel, a še vedno srčno dober, živel v bližnjem frančiškanskem samostanu. In se posvečal pticam-pevkam, o katerih smo pripovedovali v Glasu že 28. junija t. l.

In zagonetno naključje je še hotelo, da je blagi otec Nikolaj ugasnil prav v času Jenkovega bivanja v Kamniku... Jurij Jenko, s samostanskim imenom otec Nikolaj, profesor v novomeški gimnaziji, ki pa je kot upokojenec preživljal stara leta v kamniškem frančiškanskem samostanu, se je rodil l. 1809 na Podreči, umrl pa je l. 1868 v Kamniku. Le leto prej kot njegov nečak Šmonca...

ZADNI DNEVI

Že hudo bolan, oslabele zaradi stradeža na Dunaju, pa tudi zaradi pretirane kadilske strasti (menda je pokadil na dan kar po 16 viržink) in ne nazadnje zaradi napornega študija (poleg redne službe) — se je Simon Jenko skupno s svojim šefom dr. Prevcom v Juliju 1869 preselil v Kranj. V žepu je imel sedaj že tretji rogoroz — napravil ga je 28. februarja l. 1867. Za četrtega, zadnjega — ki bi mu dal pravico do pridobitve doktorskega naslova in samostojnega odvetništva — pa ni bilo več moči...

Dne 8. oktobra l. 1869 je obležal bruhanje je kri. Dne 18. oktobra ob dveh popoldnih pa je že prenehalo biti občutljivo srce nežnega pesnika Simona Jenka. Umrl je v hiši Marije Berčič, Kranj, Mesto štev. 56 (sedaj Pot na kolodvor št. 1), na Durcah, kot se po domače pravi.

Od rojstva do smrti je Simon Jenko preživel še ne polni štiriinšestdeset let...

A kot so nesrečnega pesnika vse njegovo kratko življenje spremljale vse mogoče težave in stiske — tako mu niti v zadnjih trenutkih ni bila prihranjena čaša grenkega pelina. Mučila je umirajočega strašna misel: da ga utegnejo imeti za nepoštenega, ker je nekam založil (in v vročinski boleznini pozabil, kam) veliko vsoto 700 goldinarjev, ki jo je prevzel v imenu svojega šefa. Ves čas — medtem jih je smrtno bolni Simon Jenko rotal naj iščejo, še in še — so se iskali motili po sobi in vse preobrnili. Končno so denar našli, a pesnik se ni več zavedel. Umrl je s strašno mislijo, da ga imajo za nepoštenega. To je bil poslednji udarec hudobne usode po rahlem Šmonci...

PESNIKOV ZNAČAJ

Kak velik in močan močjak Simon Jenko ni bil. Že kot otrok je bil bolj slaboten: nizke rasti in šibkega telesa. Glas njegov je bil tenek, a razločen in prav prijeten. Imel je visoko čelo; sprva temnorjavi lasje so mu že v dijaških letih pričeli siveti. Zato pa ga je tembolj krasila mogočna, temna brada — tako značilna za naše velmože tedanjega časa.

Se kot otrok je bil Šmonca kar preveč občutljiv. Neprava beseda, ki jo je slišal med vrstniki na svoj račun, je povzročila da je kar koj vzkipe in se stregel.

Tako je bilo tudi pozneje: resnega, čeprav bolj šibkega, moža so se tudi sošolci na Dunaju kar nekam ženirali. Vedeli so, kako se razburi ob sleherni bolj trdi besedi ali brezobzirni šali.

O tem je znana anekdota iz dunajskih let, ki pravi o Jenkovem ponosu in samozavesti.

Nekoč je šel Šmonca s svojimi tovariši v Prater, kjer so se za šalo šli tudi tehati. Na tehtnico je stopil tudi naš slabotni pesnik. In ker je tehtnica pokazala manj kot l. stari stot (56 kg), so ga tovariši pričeli zbadati, češ da je za možkega prelahk. Jenko pa jim je kar ročno zasolil: »Bedaki, ali ne veste, da duh nič ne vaga? Kajti, če bi vagal, bi bili vi vsi presneto lahki.«

Fran Levec pripoveduje, da Jenko svojega možkega značaja svojih nazorov o človeškem življenju, o veri, o politiki, o slovanstvu — ni prav nič spreminjal: Kakor je mislil o teh rečeh z osemnajstimi leti, tako je mislil še ob smrti svoji.

Jenka je odlikoval bister um in dobro srce. Njegov okretni duh ni trpel nobene puhslosti. Svojo mater je imel prisrčno rad, bil je tudi velik prijatelj otrok.

Zadnja leta pa je bil Šmonca že pravi pesimist. Le z možato voljo je odganjal misel na samomor. Zaradi grenkobe, ki so ga vselej in povsod pestile, je postajal vedno bolj samosvoj. Zdravnikom ni zaupal, pač pa mazačem. Celo igri v loteriji se je vdajal. Nazadnje je bil že tako odljuđen, da ni maral, če se mu je kdo pridružil na sprehodu.

Sicer pa življenje pesnika Simona Jenka ni bilo bogato vnanjih dogodkov. Vendar pa bomo morali — preden zaključimo venec naših zapisov o Jenku s pripovedjo o pogrebu, o postavitvi nagrobnika, o vzidavi plošče na hišo in o postavitvi spomenika na Podreči — tudi kaj povedati o treh Lavrah, ki so se dotaknile pesnikovega srca. To bomo storili prihodnjič.

(Nadaljevanje sledi)

Črtomir Zorec

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

20

Leta 1942 je začela SD po določenih navodilih iskati internirance za ta ponarejevalski odred. Po nalogu SD so vsa koncentracijska taborišča prešla okrožnico, po kateri so morala prijaviti vse židovske jetnike »grafične stroke ali strokovnjake za papir in druge spretnosti rokodelce (npr. frizerje)«.

Konec julija 1942 so tudi zvočniki koncentracijskega taborišča Buchenwald objavili poziv: »Jetniki grafiki, izdelovalci papirja in frizerji naj se takoj javijo na appellplatzu.« Nekateri so oklevali, češ kaj neki pomeni ta poziv, Ali ni to kaka nova zvijača SS? Med 27 izbranimi jetniki — vsi so bili politično ali rasno preganjani — je stal tudi Hans Kurzweil, mršava postava v progastem oblačilu. Vsi, ki so se tu znašli, so pripadali doslej kolonam iz kamnoloma, ki so jih esesovski zdravniki določili za medicinske poizkuse. Hansa Kurzweila so z njegovimi tovariši vred uvrstili v nov, smrti posvečen odred, ki je kmalu nato zapustil Buchenwald. Kot eden izmed preživelih članov tega odreda, ki jih je SD pod grožnjo smrtne kazni prisilila izdelovati ponarejene angleške bankovce, je Hans Kurzweil kot priča pred sodiščem takole opisal svoje doživljanje:

»Prijeli so me v noči 15. januarja 1939 pri poizkusu bega na meji pri Saarbrückenu. Potem so me 13. marca poslali v koncentracijsko taborišče Dachau. Dachau so septembra 1939 izpraznili, mene pa poslali v Buchenwald, kamor sem prispel 28. septembra 1939. Od tam so me 26. avgusta 1942 skupaj s 27 jetniki prepeljali v koncentracijsko taborišče Sachsenhausen. Tja sem se sam prostovoljno javil. V letih 1941/42 sem bil namreč dodeljen skupini, nad katero so izvrševali medicinske poizkuse, npr. poizkus s tifusom. Ker je bilo pričakovati, da bodo vsi jetniki te skupine končno likvidirani, sem pač skušal priti drugam. V Sachsenhausnu so nam dodelili posebno barako. To je bila baraka št. 19. V začetku oktobra 1942 so prispeli stroji, nakar so nas popolnoma odvojili. V blok 19 ni imel nihče več pristopa. Leto dni pozneje so temu bloku priključili še nov blok. Poveljnik taborišča nam je potem razložil našo nalogo. Rekel nam je, da nas bodo pobesili, če bo kaj narobe. Že prej smo videli obsebnice. Sturmbannführer Krüger je prevzel vodstvo. Jaz sem bil v tej skupini edini izučeni knjigovez. Takratni tehnični vodja August Petrik je opazil moje strokovno znanje in me postavil za predelavca pri pripravi papirja za tisk. Za tiskanje sta bila na voljo dva izučena tiskarja. To sta bila jetnika Schnapper in Krebs. S tiskom nismo takoj pričeli, ker so nastale težave pri izdelavi papirja. Papir so izdelovali v Dasselu. Dobili smo navadne stroje za knjigotisk. Novembra 1942, ko smo prejeli prvo pošiljko papirja, je delo resnično steklo. Z izdelavo pa smo začeli konec januarja 1943, potem ko so Petrika odstranili. Na začetku leta 1944 je naša jetniška skupina narasla od 27 na 140 ljudi.

V svojem življenju še nisem bil nikoli kaznovan. Kakor sem izvedel iz pripovedovanja svojih sojetnikov, tudi drugi še niso bili kaznovani razen nekega Smoljanova, ki je bil določen za izdelavo dolarskih bankovcev. Do tega pa ni prišlo, ker smo sabotirali. Smoljanov je prišel k nam šele leta 1944, in sicer iz Mauthausna. Jaz sem moral nositi rdeč trikotnik, Smoljanov pa ni nosil nobenega. Moji sojetniki, razen tistih, ki so prišli iz Poljske, so vsi nosili rdeče trikotnike. Sto poljskih jetnikov so privedli iz uničevalnih taborišč eno uro, preden bi morali v plinske komore.

Sploščka je SS pritegnila k izdelavi funtov samo strokovnjake za papir in tiskarje. Pozneje so v koncentracijskih taboriščih poiskali tudi nekdanje frizerje, bančne strokovnjake in bančne uradnike. Odločilno pri izbiri jetnikov je bilo, da so bili spretni rok. Pred tem so ti ljudje dolga leta delali z lopatami in krampi. Tako so mi dodelili ljudi, ki o tiskarstvu sploh niso imeli pojma. Dobivali smo že izdelane klišee. Z njihovimi izdelavi nismo imeli nobenega opravka. Izdelovali so jih v Friedenthalu. To izdelavo je nekaj časa vodil Otto Skorzeny. Friedenthal je bilo taborišče protišpijonažnega oddelka SS. Z izdelavo klišeev so se pečali esesovci, prav tako pa tudi svobodni Nemci, ki jih je najela SS. Jaz sem sprejemal papir iz tovarne v mesečnih pošiljkah po 10.000 pol. Bil sem odgovoren za to, da se je uporabljal samo papir, ki je imel pravičen vodni tisk in je bil tako pripravljen, da se je tisk natančno prilagel. Razdalje med vodnimi znaki so bile namreč različne. Po tisku je sledila nadaljnja obdelava bankovcev, ki so morali imeti na treh straneh naravni rob, na četrti pa gladkega.

* Zborni mesto.

DEZURNI VETERINARJI v avgustu 1969

Od 25. 7. do 1. 8. **BEDINA ANTON**, Kranj, Ješetova 30, tel. 21-207; od 1. 8. do 8. 8. **RUS JOZE**, Cerklje, tel. 73-115; od 8. 8. do 15. 8. **BEDINA ANTON**, Kranj, Ješetova 30, tel. 21-207; od 15. 8. do 26. 8. **VEHOVEC SREČKO**, Kranj, Stošičeva 3, tel. 21-070; od 26. 8. do 5. 9. **RUS JOZE**, Cerklje, tel. 73-115.

DELO BO V KRAJEM IZŠLO PRI ZALOŽBI BOREC

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA — 26. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopost — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igrata violonistka Nevenka Arlič-Stare in Majda Lampič — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in pevci — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Polke in valčki z Dunaja — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje baritonist Samo Smerkolj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Nastop akademskega pevskega zbora iz Gradca — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Top-pops 11 — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalcem Zvonetom Kodrejem — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V ritmu z mladimi — 14.30 Zabavni zbori — 15.00 Cik-cak z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.35 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

be — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Sobotnih petinštirideset minut — 21.15 Operni koncert — 22.30 Glasbeni obisk v sosednjih deželah — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 27. julija

4.30 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Pet minut za EP — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Z novimi ansambli domačih vž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.30 Humoreska tega tedna — 16.05 Po domače — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Godala v noči

Drugi program

9.35 Glasbena srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Nedeljski koncert — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Virtuozno — 15.00 Odmevi z gora — 15.20 V narodnem tonu — 16.05 Così fan tutte — opera — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Sereadni večer — 20.05 Športna nedelja — 20.15 Prvi klasični koncert — 20.30 Strani iz slovenske proze — 21.15 Večerna nedeljska srečanja — 21.25 Koncert orkestra Philharmonia — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 28. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Z orkestrom Ray Conniff — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Orači — simfonična meditacija — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert zborov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Don Kihot — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Boruta Lesiaka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Sarajevo v Ljubljani — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pol ure z orkestrom — 15.00 Popevke na tekočem traku — 15.35 Ob lahki glasbi — 16.02 V plesnem ritmu z majhnimi ansambli — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Popevke in ritmi današnjih dni — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Italijanske poljudne pesmi — 20.30 Svet in mi — 20.45 Suita za orkester — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 29. julija

8.08 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Koncert za cembalo in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenska narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Igrajo slovenski instrumentalni virtuoz — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.32 Iz orkestralne glasbe — 21.00 Parada popevk — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Plesni orkestri in ansambli jugoslovanskih radijskih postaj

Drugi program

14.05 Melodije s tekočega traku — 15.00 Pol ure z orkestrom Marty Gold — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Drobne skladbe mojstrov zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Lahkoživke na opernem odru — 21.15 Iz nemške romantične glasbe — 22.00 Recital organista Fernanda Germanija — 23.35 Divertimento za godalni orkester — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 30. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Nekaj odlomkov iz opere Matija Gubec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in po-

zdravljajo — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Suita za godala — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz solistične glasbe — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivala jazza — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Godala v ritmu

Drugi program

14.05 Popotovanje s popevkami — 15.00 Z ansambli Atija Sossa, Jožeta Privška in Mojmir Sepeta — 15.35 Za prijetno razpoloženje — 16.02 Slovenske popevke — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Od tu in tam z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Favn in njegova flavta — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK — 31. julija

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Iz zakladnice resne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pet nemških plesov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne iz drugih jugoslovanskih republik — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.20 Operetne melodije — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Odlomki iz oper — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Turizem in glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Francom Korenom — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Od Ibsena do Ionesca — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Nočni koncert — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V vedrem ritmu — 15.00 Italijanske popevke —

15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Z orkestrom Nelson Riddle — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Filmski vrtljak — 10.05 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Hajduški plesi in pesmi — 20.30 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 20.45 Drobci iz Chopinovega opusa — 21.15 Večerni koncertino — 21.50 Salon Komornege jazza — 22.30 Kralj David — oratorij — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 1. avgusta

8.08 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Listi iz albuma — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Napotki za turiste — 15.40 Ognjeni ptič — baletna suita — 16. Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом bratov Avenik — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Mali koncert zbora Slovenske filharmonije — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Razpoloženjska glasba z velikimi orkestri

Drugi program

14.05 Bossa nova, samba in mambo in cha-cha-cha — 14.30 S popevkami po svetu — 15.00 Vesela godala — 15.35 Pisana paleta — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Počitniški kajipot — 19.15 Za vsakogar nekaj — 20.05 Od premiere do premiere — 21.15 Portreti opernih solistov — 22.00 Praška pomlad 1969 — 00.05 Iz slovenske poezije

SLOVENIJAŠPORT

EXPORT — IMPORT

vam nudi

največjo izbiro OPREME ZA KAMPIRANJE, vse vrste KAMP POHISTVA, ležalne blazine, ŠOTORE, igre za rekreacijo, KOPALNE OBLEKE in drugo.

Oglejte si

bogato izbiro v naših prodajalnah v KRANJU in na JESENICAH.

Televizija

SOBOTA — 26. julija

17.50 Nove melodije — narodno zabavna glasba, 18.15 Ukradeni čebulici — mladinska igra, 19.00 Risanke, 19.15 Podvodna lovska presenečenja, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana), 20.35 Pesem poljetja — zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Inšpektor Maigret — serijski film, 22.40 TV kazipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba (RTV Beograd) — 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 27. julija

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.25 Poročila, 9.30 Človek, zemlja, ples (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Disneyev svet, 11.40 TV kazipot (RTV Ljubljana) — 15.45 Poletna liga avtomobilistov (RTV Beograd) — 17.00 Novoteks, Novo mesto, 18.15 Vozovnica za Tomahavk — ameriški film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Ljubezen po starem — humoreska (RTV Beograd) — 21.30 Sportni pregled (JRT) — 21.50 Poročila in filmska reportaža ob 100-letnici jeseniške železarne — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 28. julija

18.35 Medvedek Godrnjavček (RTV Ljubljana) — 18.50 Človek ne jezi se (RTV Zagreb) — 19.20 Odličnjaki — reportaža, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 V trenutku strahu — češka drama, 21.35 Glasba Luke Sorkočevića, 22.05 Ansambel Mojmir Sepeta, 22.40 Poročila, 22.45 Vaterpolo Jadran (Split) : Mladost (Zagreb) — **Drugi spored:** 17.30 TV zaslon RTV Sarajevo — 17.45 Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Človek ne jezi se (RTV Zagreb) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 29. julija

18.25 Risanke, 18.35 Po Sloveniji, 18.55 Obrežje, 19.25 Zdravnik in umetnik, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Naš človek iz Havane — angleški film, 22.20 Diagnostika srca in ožilja, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika, 17.45 Risanke (RTV Zagreb), 18.00 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.20 Telsport, 19.00 Narodna glasba, 19.15 Mladina zaslonu (RTV Zagreb) — 19.45 Propagandna oddaja (RTV Sarajevo) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 30. julija

17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 18.30 Naš čas — dokumentarni film, 18.55 Pisan trak, 19.15 Baletna lepljenka (RTV Ljubljana) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Jugoslavija pleše in poje, 21.35 Atletika Evropa : Amerika, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 kronika, 17.45 Oddaja za otroke, 18.30 Poljudno znanstveni film (RTV Zagreb), 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd), 19.15 Baletna lepljenka (RTV Ljubljana), 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske televizije

ČETRTEK — 31. julija

17.45 Čajkovski: 12 mesecev, 18.00 Zapojte z nami, 18.15 Gostje Slovenske popevke, 19.15 Dokumentarni film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Turizem, 21.15 Orion — serijski film, 22.15 Poročila, 22.20 Atletika Evropa : Amerika (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 12 mesecev, 18.00 Zapojte z nami, 18.15 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 18.45 Filmski omrižbus (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 1. avgusta

18.30 Jan Eyre — mladinski film, 19.00 Po Sloveniji, 19.20 Svet na zaslonu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Vijavaja, 20.35 Proslava ob 25-letnici AFHON (RTV Skopje) — 20.35 30° C v senici (RTV Ljubljana) — 21.35 Poletni quiz (RTV Zagreb) — 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.15 Zabavno-glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.00 Kulturna oddaja, 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

26. julija italij. barv. film OSAMLJENEC IZ NEVADE ob 16. in 20. uri, franc. barv. CS film HUDICEV POZDRAV ob 18. uri, premiera franc. barv. CS filma OSAMLJENA VOLCICA ob 22. uri
27. julija amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 9.30, franc. barv. CS film HUDICEV POZDRAV ob 19. uri, premiera amer. barv. filma OBRAČUN NA SAN VALENTINO ob 21. uri

28. julija franc. barv. CS film OSAMLJENA VOLCICA ob 16., 18. in 20. uri

29. julija franc. barv. CS film OSAMLJENA VOLCICA ob 16. in 18. uri, premiera italij. VV filma PET MASCEVALCEV ob 20. uri

KINO

SKORAJ V KINU CENTER

Filmi na 70 mm trak — TOD sistem pseudo plastična slika — stereofonski zvok!

Veliko presenečenje nove filmske tehnike!

Kranj STORŽIČ

26. julija zap. nemški film NEVIDNI DR. MABUSE ob 16. uri, zap. nemški film SEDMA ŽRTEV ob 18. uri, amer. barv. CS film GOLI IN MRTVI ob 20. uri

27. julija italij. barv. film OSAMLJENEC IZ NEVADE ob 14. in 18. uri, franc. barv. CS film HUDICEV POZDRAV ob 16. uri, zahodno nemški film SEDMA ŽRTEV ob 20. uri

29. julija jugosl. barv. film TRI URE LJUBEZNI ob 18. in 20. uri

Cerkle KRAVEČ

26. julija zah. nem.-jugosl. barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND ob 20. uri

Kamnik DOM

28. julija zah. nemški film NEVIDNI DR. MABUSE ob 18. in 20. uri

29. julija amer. film OBRAČUN NA SAN VALENTINO ob 18. in 20. uri

Tržič

26. julija amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 18. in 20. uri

27. julija amer. barv. film UPORNIK PRERIJE ob 16., 18. in 20. uri

Radovljica

26. julija amer. barv. film DOLINA LUTK ob 18. uri, amer. barv. film V ZNAME NJU PISTOL ob 20. uri

27. julija amer. barv. film DOLINA LUTK ob 16. in 20. uri, amer. barv. film V ZNAME NJU PISTOL ob 18. uri

Bled

26. julija amer. barv. film OGNJENA KARAVANA ob 18. in 20.30

Škofja Loka SORA

26. julija amer.-švic. barv. CS film TARZAN IN DEČEK IZ DŽUNGLE ob 18. in 20.30

27. julija amer.-švic. barv. CS film TARZAN IN DEČEK IZ DŽUNGLE ob 17. in 20. uri

29. julija franc. barv. CS film ŽIVETI ZARADI ŽIVLJENJA ob 20. uri

Jesenice RADIO

26.—27. julija amer. barv. film LOVCI NA SKALPE

28. julija franc. barv. CS film REDOVNICA

29. julija italij.-franc.-nem. film OPERACIJA SAN GENARO

Jesenice PLAVŽ

26.—27. julija italij.-franc.-nem. film OPERACIJA SAN GENARO

28.—29. julija amer. barv. film LOVCI NA SKALPE

Zirovnica

27. julija franc. barv. CS film SAMPANJSKI UBIJALCI

Dovje-Mojstrana

26. julija franc. barv. CS film SAMPANJSKI UBIJALCI

27. julija špan.-italij. barv. film CENA ENEGA ČLOVEKA

Kranjska gora

26. julija amer. barv. film CHUKA

27. julija amer. film GOLA OSTRINA

Ob priliki krajevnega praznika PODBREZJE

vabijo množične organizacije na komemoracijo bistiških žrtev, ki bo v soboto, 26. julija, ob 8. zvečer pri spomeniku pred šolo.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

SPREJME V UK

vajenca

za avtomehanično delavnico v Škofji Loki.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave upravi za druge do 10. 8. 1969.

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 30. kola, ki je bilo 24. 7. 1969

Srečke s končnicami	so zadele din
20	10
60	20
44610	500
68290	1000
01	10
13041	500
99981	2.000
081971	10.000
512	50
3952	200
92782	1.000
534692	10.000
23	20
8343	200
8573	200
937263	50.000
4	4
24574	1004
38324	504
814914	10.004
924584	10.004
05	10
0665	200
09765	500
73525	500
16	30
90736	500
345196	10.000
797086	100.000
915756	10.000
237	100
4107	200
48347	500
98	10
29728	500
75428	500
86848	2.000
395028	10.000
9	4
29549	504
717449	10.004
810299	10.004
967859	10.004

Prodaj

KOTLE za žganjekuho vseh vrst izdeluje kvalitetno Kapej V., bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa 4, Siška 3502

Prodaj SEME rdeče detelje, Cerklje 102 3503
Prodaj tri PRASICKE, 7 tednov stare, Stiška vas 3, Cerklje 3504

Prodaj semensko REPO. Vasca 8, Cerklje 3505
Prodaj nov DIAPROJEKTOR. Naslov v oglašnem oddelku 3506

Prodaj KRAVO in KONJA. Trstenik 15, Golnik 3507

Prodaj seme krmilne REPE. Jama 5, Kranj 3508
Prodaj 6 mesecev starega ZREBETA. Zalog 52, Cerklje 3509

Ugodno prodaj dobro ohranjeno motorno SLAMOREZNICO. Zg. Pirniče 108, Medvode 3510
Prodaj 6 tednov stare PUJSKE. Česnjevek 9, Cerklje 3511

Prodaj MAGNETOFON (nemški). Podgoršek, Senčur 280 3512

Prodaj SEME repe (dolge). Voglje 85, Senčur 3513

Nagrobne spomenike po izbiri in naročilu iz najboljših marmornjev ter vsa kamnoseška dela opravlja
BORIS UDOVČ, kamnoseštvo Naklo telefon 21-058

Prodaj električni GRAMOFON Iskra. Zg. Besnica 83 3514

Prodaj betoniran KOZOLEC s tremi okni (štant), stoječo LUCERNO ali zame njam za DESKE solarice, lahko rabljene. Zg. Brnik 1, Cerklje 3515

Poceni prodaj električni STEDILNIK in na drva. Rakovec Tone, Jezerska 1, Kranj. Ogled vsak dan 3516

Prodaj kompletno POHISTVO dnevne sobe. Pred-dvor 83 3517

Prodaj KRAVO, 9 mesecev brejo. Lahovče 20, Cerklje 3518

Prodaj KOPRESOR. Šenčur 228 3519

Prodaj KAMENJE (krogle) za betoniranje. Ivec Anton, Kranj, Komenskega ulica 1/1 3520

Prodaj KOBILLO, 3 leta staro in RADIO. Sp. Brnik 10, Cerklje 3521

Prodaj zazidljivo PARCELO z lokacijo. Brezje 1, Trzica 3522

Prodaj dobro ohranjen STEDILNIK gorenje L-2 plošči na trdo gorivo za 200 N din. Štirnova 6, Kranj 3523

Prodaj KRAVO, ki zna voziti, tretjič 8 mesecev brejo ali težjo s teličkom. Bukovica 53, Vodice 3524

Zelo ugodno prodaj 17 PANJEV CEBEL s polnim satjem. Rečiška 26, Bled 3525

Prodaj MAGNETOFON in RADIO po zelo ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku 3526

Prodaj SEME rdeče detelje. Sp. Brnik 11 (Polajner) 3527

Prodaj SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo kodelbühm ultra H-3. Dvorje 7, Cerklje 3528

Prodaj zidno OPEKO. Naslov v oglasnem oddelku pod Sk. Loka 3529

Prodaj lahko TELICO, visoko brejo. Sr. Bela 21 pri Predvdoru 3530

Prodaj zelo poceni skoraj nov električni KUHALNIK tobi na dve plošči, eno litoželezno sobno PEC termo in kompletne plošče modre barve za sobno peč. Pevc Lenčka, Skofja Loka, C. talcev 6 3531

Poceni prodaj dobro ohranjeno SPALNICO. Naslov v oglasnem oddelku 3532

Prodaj emailirano KOPALNO KAD in BRZOPARILNIK (aluminij). Ankrst Anton, Sr. Bitnje 48, Zabnica 3533

Krojaški SIVALNI STROJ singer 16 K prodaj. Naslov v oglasnem oddelku 3534

Prodaj nove TRAMOVE za (grušt) OSTENKI za vikend hišico. Cena po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 3535

Prodaj kompletno KMEČKO PEC. Markič, Kokrica 130, Kranj 3536

Prodaj GUMIVOZ 20 col, dobro ohranjen, primeren za traktor. Kopic, Stara cesta 19, Kranj 3445

Prodaj dva PRASICA po 80 kg težka. Mavčiče 59, Medvode 3446

Prodaj 9 let starega KONJA. Kranj, Skofjeloška c. 28 3447

Prodaj mecestrove PLOHE. Naslov v oglasnem oddelku 3448

Prodaj italijanski športni VOZICEK in otroško STAJICO. Naslov v oglasnem oddelku 3551

Prodaj stroj za pobiranje krompirja massey-ferguson, enoredni. Informacije dobite pri BROLIH, Reševa 7, Kranj, Primskovo 3552

Prodaj posteljni žimnat VLOZEK, PRALNI STROJ rex in ZENSKO KOLO. Brolih, Reševa 7, Kranj 3553

Prodaj MOTOR za čoln. Naslov v oglasnem oddelku 3554

Prodaj avtomatični MAGNETOFON s TRANZISTORJEM grunding C 201 FM in KOMPRESOR brez rezervarja. Ponudbe poslati pod »zelo ugodno« 3402

Prodaj BIKCA, 300 kg težkega, in PRASIČKA, 35 kg. Sp. Brnik 40 3555

Prodaj malo KMETIJO na GORENJSKEM. Naslov v oglasnem oddelku 3556

Prodaj semensko REPO. Cerklje 116 3557

Prodaj KRAVO po teletu ali po izbiri. Zalog 17, Cerklje 3558

Prodaj KOBILLO, staro 10 let, sposobno za vsa dela. Strahinji 82, Naklo 3559

Prodaj 2REBETA rodovniške noriške kobile. Sp. Brnik 60 3560

Ugodno prodaj MIVKO. Suha 24, Kranj 3561

Prodaj 5 let starega KONJA in KRAVO, 9 mesecev brejo. Trboje 10, Smlednik 3562

Prodaj zazidljivo PARCELO v Gorenjah pri Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 3563

Prodaj dve mladi KRAVI, ena s teletom druga bo v kratkem teletila in KONJA ali zamenjam za bika. Ziganja vas 32, Trzica 3564

Zamenjam dve dobri KRAVI: ena s teletom, druga po teletu, za mlada BIKCA ali prodaj. Podbrezje 31, Duplje 3565

TRAKTOR pasquali skoraj nov s priključki prodaj. Hriberšek, Ravne 131 pri Soštanju 3566

Prodaj dobro ohranjeno OSTRESJE 6x9, cementno kritje. Zaloše 5, Podnart 3567

Prodaj 1000 kosov porolit OPEKE. Podjed Jože, Olšev-vek 49, Predvdor 3568

Prodaj 300 kosov monta OPEKE. Rupar Stane, Grenc 16, Skofja Loka 3569

Prodaj dobro ohranjeno kompletna OKNA. Kokrica 175, Kranj 3570

Prodaj zazidljivo PARCELO na Gorenjskem za vikend HISICO. Torovo 10, Vodice nad Ljubljano 3571

Prodaj dobro ohranjeno SPALNICO s trodelno OMARO (orehov furnir) Zupan, Zlato polje 16, Kranj 3572

Kupim

Kupim dvobrazdni traktorski OBRACALNIK. Sp. Brnik 10, Cerklje 3572

Kupim zazidljivo PARCELO v okolici Kranja. Ponudbe poslati pod »PARCELA« 3573

Kupim dva PRASICA po 50-70 kg težka. Naslov v oglasnem oddelku 3574

POZOR!

Kupimo takoj vseljivo enodružinsko stanovanjsko hišo v Kranju ali bližnji okolici.

Po dogovoru nudimo stanovanje v bloku, ki se bo vračunalo v ceno. Ponudbe z opisom hiše in cene sprejema ogl. odd. pod »Vseljivo takoj«.

Motorna vozila

Prodaj dobro ohranjen VW. Naslov v oglasnem oddelku 3575

Prodaj RENAULT R-10 po ugodni ceni. Miklavčič, Grenc 1, Skofja Loka 3576

Prodaj dobro ohranjen AMI-6, letnik 1965. Vovk, Medvode 121 3577

Prodaj dobro ohranjeno motorno KOLO puch 175 ccm. Ambrož Janez, Križe št. 26 3578

Prodaj karamboliran osebni AVTO ZASTAVA 750, lahko tudi po delih. Polajner, Sp. Brnik 11 3579

Prodaj AVTO ŠKODA — octavia, kombi, letnik 1966 po zelo ugodni ceni. Dolinar Janez, Frankovo naselje 137, Skofja Loka 3580

Prodaj FIAT 750, letnik 1964. Naslov v oglasnem oddelku 3581

Prodaj MOTOR PUCH 175 ccm z novim strojem. Naslov v oglasnem oddelku 3582

Prodaj nov dvosedežni MOPED. Naslov v oglasnem oddelku 3583

Prodaj nov MOPED T-13 po ugodni ceni. C. kokrškega odreda 34, Kranj 3584

Ugodno prodaj KOMBI IMV. Predoslje 47, Kranj 3585

Ugodno prodaj dvosedežni MOPED. Dežman, Lancovo 10, Radovljica 3586

Prodaj osebni AVTO OPEL kadett luksus izvedbe. Flego Jože, Skofja Loka, Frankovo naselje 74 3587

Prodaj najboljšemu ponudniku GARAZO v Stiščevi ulici Kranj. Informacije na telefon 21-447 vsak večer po 19. uri. 3588

Prodaj motorno KOLO DKW 200 po ugodni ceni. Se-lo 20, Bled 3589

Prodaj PEUGEOT 404, 1967 s 40.000 km, kompletno opremljen. Naslov v oglasnem oddelku 3590

PRIMO 175 ccm menjam za MOPED ali prodaj — tudi na ček. Bl. Dobrava 87 3591

Prodaj karamboliran opel — rekord. Prešernova 19, Radovljica 3592

Prodaj karamboliran osebni avto VW, letnik 1965. Ogled in prodaja v nedeljo, 27. julija, od 13.—14. ure. Lesjak, Krtanj, C. 1. maja 1 3593

Prodaj MOPED kolibri in 4 stezni MAGNETOFON Philips po ugodni ceni. Studen, Pangeršica 6, Golnik 3594

Oddam GARAZO. Kranj — Primskovo. Naslov v oglasnem oddelku 3595

Prodaj MOPED T-12 s 6000 km. Krč Andrej, Tupalič 2, Predvdor 3596

Prodaj MOPED T-12 s 6000 km. Krč Andrej, Tupalič 2, Predvdor 3596

Prodaj MOPED T-12 s 6000 km. Krč Andrej, Tupalič 2, Predvdor 3596

Prireditve

KUD Trstenik ponovi v soboto zvečer VESELICO. Vabljeni! 3597

GD Trboje prireja 27. 7. ob 16. uri VRTNO VESELICO s srečolovom. Zabaval vas bo ansambel LOJZETA SLAKA s pevci. Vabljeni 3598

Izgubljeno

Našel sem žensko KOLO v Tavčarjevi ulici. Dobi se pri Bukovšek, Trubarjev trg 2, Kranj 3599

Ostalo

ROLETE LESENE, PLASTICNE, ZALUZIJE naročite zastopniku SPILERJU, Radovljica, Gradnikova 9. Pišite, pridem na dom 2601

Stanovanja

Iščem SOBO in kuhinjo za dobo enega leta. Plačam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4316

HISO z gospodarskim poslopjem ter 3 ha posestva prodaj zaradi bolezni. Lampe Marija, Gmajnica 19, Komenda 3476

Starejši moški išče SOBO ali GARSONJERO v Kranju, lahko bližnja okolica. Ponudbe poslati pod »Soliden« 3477

Iščemo mlado HISNO POMOCNICO k trem otrokom v Hamburg. Plača 300 DM. Vse informacije in naslov dobi kandidatka, ki se želi zaposliti v tujini, pri Zavodu za zaposlovanje delavcev Kranj, Sejmišče 4

Prodaj HISO za gotovino. Tavčar Vinko, Sp. Duplje 74 3600

Iščem enosobno STANOVANJE v Kranju ali Skofji Loki — lahko okolica — za dobo enega leta. Ponudbe poslati pod Plačam vnaprej 3601

Prodaj v PULJU dvonadstropno HISO v središču mesta, takoj vseljivo. Cena po dogovoru. Delja Mihael, Rankova 3, Pulj 3602

V okolici Kranja kupim ENODRUŽINSKO HISO ali trosobno stanovanje z nekaj vrta, takoj vseljivo. Cena do 10 milijonov, plačam takoj. Setina Zofka, Heroja Stariha 18, Crtnomelj 3603

Mirno dekle išče SOBICO v Bohinjski Bistrici. Naslov v oglasnem oddelku 3604

Iščem SOBO — opremljeno ali neopremljeno — v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3605

Zaposlitve

SPREJMEM MIZARSKEGA POMOCNIKA. Naslov v oglasnem oddelku 3606

Takoj sprejem priučeno ali izučeno NATAKARICO, lahko trgovska pomočnica. Hrana in stanovanje preskrbljeno. GOŠTILNA JANUŠ, Domžale

Iščem SLIKOPLESKARSKEGA POMOCNIKA — samostojnega — in VAJENCA. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Koželj Anton, Kranj, Kidričeva 34 3607

Iščem ZENSKO za varstvo otroka v dopoldanskem času. Kranj, Kajuhova 14 3608

Sprejem VAJENCA za mizarstvo obrt. Markič Albin, Naklo 114 3609

Sprejem SLIKOPLESKARSKEGA VAJENCA. Čehovin Filip, Primskovo 43, Kranj 3610

AVTOMEHANIK, ki bi mi očistil KOMPRESOR, naj se javi pri Konjediču Francu, starejši. Kranj, Delavska cesta 39 3611

Iščem žensko srednjih let za vodenje gospodinjstva in varstvo 7 let stare deklice. Zaželjena popolna samostojnost. Stanovanje preskrbljeno. Nastop s 1. septembrom. Ponudbe pošljite do 12. 8. 69 na oglasni oddelček pod »Samostojna« 3612

Nesreče zadnjih dni

V nedeljo, 20. julija, se je na gorenjskih cestah pripetilo devet prometnih nesreč, med katerimi naj omenimo dve težji. Pred prvim cestnim predorom v Bistrici pri Trziču je avstrijski državljani Georg Baubock z osebnim avtomobilom zbil Marijo Stritih iz Bistrice pri Trziču, ki je neprevidno prečkala cesto. Stritihova se je pri tem hudo ranila.

V bližini bencinske črpalke v Bistrici se je pripetila v nedeljo zvečer še druga prometna nesreča, ko je avstrijska državljanka Ingeberg Lehart podrla z avtomobilom pešca Janeza Dobravca iz Loke pri Trziču. Pešec je neprevidno prečkal cesto in ga je voznica zadela s prednjim delom avtomobila. Janez Dobravec je bil v tej nesreči hudo ranjen in je kasneje umrl.

V ponedeljek zvečer je prišlo do hude prometne nesreče na cesti I. reda med Mejo in Jeprco, ko je voznica Helena Nahtigal iz Ljubljane zadela voznika vprege Franca Jerala iz Podreče. Voznik vprege je nenadoma zapeljal z gozdne poti na glavno cesto in je zato prišlo do trčenja, pri katerem je bil voznik vprege hudo ranjen.

V ponedeljek sta se pripetili še dve prometni nesreči, in sicer v Gozdu in na cesti II. reda v Miljah. V prvi nesreči je bil ranjen pešec Miodrag Mlakov, ki je nenadoma prečkal cesto. Do nesreče v Miljah pa je prišlo zaradi tega, ker je kolesarka Marija Markič nenadoma zavila s kolesom pred avtomobil, ki ga je vozil Alojz Polajnar iz Spodnjega Brnika. Pri nesreči so se ranili kolesarka ter sopotnika v osebnem avtomobilu Marjan in Mirko Kepić s Praprotnice Police in Alojz Osterman iz Češnjévk.

V torek se je pri bencinski črpalci v Radovljici pripetila prometna nesreča med voznico Marijo Čeh z Jesenic in voznikom Maksom Kejžarjem iz Škofje Loke. Čehova je hotela pri črpalci zaviti v Radovljico, vendar ni zapeljala na podvoz, temveč je začela zavijati v levo na cesto I. reda v trenutku, ko je nasproti pripeljal voznik Kejžar. Pri nesreči se je hudo ranila sopotnica v Kejžarjevem avtomobilu Helena Kejžar, medtem ko je bil drugi sopotnik Radivoj Kejžar le lažje ranjen. Škode na vozilih je za okoli 20.000 dinarjev.

Pri Poljanah nad Škofjo Loko je v torek zvečer prišlo na cesti III. reda do prometne nesreče zaradi neprimerne hitrosti. Voznik Lavoslav Mlinar iz Kopra je zaradi neprimerne hitrosti v ostrem levem nepreglednem ovinku zapeljal s ceste in pristal 13 metrov globoko na travniku pod cesto. Pri nesreči sta se ranila sopotnika Vili Čepin iz Münchna in Milan Česnik iz Ljubljane. Voznik Lavoslav Mlinar je kazal znake vinjenosti.

Med Kranjem in Mejo je prišlo v sredo dopoldne do prometne nesreče zaradi nepravilnega prehitavanja. Voznik osebnega avtomobila Rudi Tičar iz Preddvora je namreč začel prehitevati tovornjak — cisterno v trenutku, ko mu je z nasprotne smeri pripeljal Janez Flaisinger iz Kranja. Ko je Tičar opazil pretečo nevarnost, je močno zavrl, pri tem pa se je njegovo vozilo zasukalo za 360 stopinj in treščilo v Flaisingerjevo vozilo. Na srečo se voznika nista hujše ranila, medtem ko je na vozilih za 5800 dinarjev škode.

V. G.

Trije vlomi v preteklem tednu

V preteklem tednu so organi javne varnosti odkrili kar tri vlome oziroma tatvine. V četrtek, 17. julija je neznani storilec odnesel iz depandance hotela Jadran na Bledu švedskemu državljanu Haajanenu za 3570 dinarjev tuje valute. Kot so kasneje preiskovalci ugotovili, je tat prišel v sobo skozi balkonska vrata, ki so bila odklenjena.

V noči od četrta na petek prejšnji teden je neznani storilec vlomil v poslovalnico trgovskega podjetja Zivi-

la v Kranju v Kidričevi ulici. S kamnom je najprej razbil steklo na priročnem skladišču in nato ukradel 20 zavitev keksov v vrednosti 120 dinarjev.

Bled je v noči na soboto, 19. julija, že drugič v preteklem tednu postal prizorišče vloma. Tokrat je nekdo vlomil v poslovalnico Kompasa na Bledu in odnesel nekaj zavitev tujih cigaret in steklenic alkoholnih pijač. — Škoda ukradenega blaga znaša okoli 1200 dinarjev. vig

Junija se je iz tujine vrnilo blizu 20 jugoslovanskih državljanov brez potnega lista. In to samo na mejnih prehodih, ki so na področju jeseniške občine. Prehod čez mejo brez potnega lista pa je prekršek. Večina se izgovarja, da so potni list izgubili v gneči na vlaku ali pa da jim je bil potni list ukraden. Potnik, ki tako ali drugače v tujini izgubi potni list, se mora takoj javiti našemu konzularnemu predstavništvu, kjer dobi posebno potno listino za vrnitev v domovino. Če tega ne stori, se doma najprej sreča s sodnikom za prekrške. J. V.

Smrt v valovih Selsčice

V nedeljo dopoldne so ob reki Selsčici pri vasi Vošter pri Škofji Loki našli žensko truplo Alojzije Habe iz Kranja. Posebna komisija na trupu ni našla nobenih znakov nasilja in je na podlagi tega sklepala, da se je pokojnica utopila pri kopanju. — Zdravnik je tudi ugotovil, da je bila utopljenka težji duševni in srčni bolnik. vg

Stena Travnika zahtevala dve življenji

Seznam žrtev naših gora se je spet povečal za dve smrti. V torek sta se namreč ob 11. uri dopoldne smrtno ponesrečila v steni Travnika nad Tamarjem dr. Tršan Uroš in dr. Pretnar Branko oba iz Ljubljane. Alpinista sta nameravala v vzhodni raz Trav-

nika, vendar sta omahnila že v spodnji tretjini poti in nato padla okoli 200 metrov globoko. Do sedaj še niso ugotovili vzroka nesreče, domnevajo pa, da se je enemu izmed plezalcev izpulil klin in je zato padel ter potegnil še drugega alpinista za seboj. vg

Zahvala

Ob bridki izgubi dobrega moža, očeta in starega očeta

Andreja Černilca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja in podarjeno cvetje ter za spremstvo na poti k zadnjemu počitku

Zalujoči svojci

Kranj, 18. 7. 1969

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame

Katarine Gros

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti ter ji poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala družinam Bizaj, Carman, Ovniček in Bajželj, zdravniku dr. Bajžlju, pevcem, č. duhovščini in vsem voznikom osebnih avtomobilov.

Zalujoče družine: Gros, Hafner in Štupnikar

Kranj, Tržič, Bitnje, 23. 7. 1969

Vsem sorodnikom in prijateljem sporočamo, da nas je v 87. letu starosti zapustil naš mož, dedek, pradedek in stric

Anton Krašna

upokojenec

Pogreb našega dedka bo danes v soboto, 26. 7. 1969, ob 17. uri iz mrliške veži-ce na kranjsko pokopališče.

Za njim žalujejo: žena Franciška, vnuk Marijan z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 24. julija 1969

V 90. letu starosti je umrla naša ljubljena mati

Ivana Potočnik

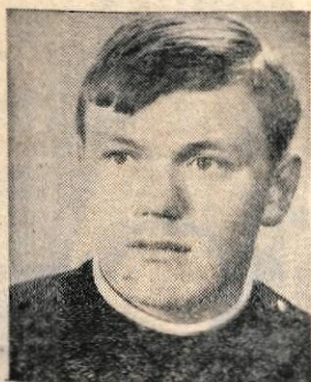
Nackova mati iz Hotavelj

Pokopali jo bomo v soboto, 26. 7. 1969, ob 16. uri na pokopališče v Gorenji vasi

Zalujoči: sinovi Franc, Polde, Maksz družinami, brat Jože, sestra Marija, snaha Marija, vnuki in pravnuki.

Hotavlje, Ljubljana, Škofja Loka, Verje, 24. 7. 1969

Pogovor tedna

Jože Velikanja:

»Plavi deset«

Uspehi vaterpolistov kranjskega Triglava v zadnjih letih so dobro znani pri vseh prijateljih plavalnega športa v Sloveniji. Tokrat smo pripravili razgovor z igralcem, ki doslej še ni veliko prispeval k uspehom I. ekipe, vendar od njega v prihodnje strokovnjaki pričakujejo precej več kot so dale dosedanje generacije igralcev. Jože Velikanja je nedvomno eden izmed najbolj perspektivnih slovenskih igralcev vaterpola in je tudi že nastopil za državno mladinsko reprezentanco.

● Kaže, da je lažje igrati v mladinski reprezentanci Jugoslavije kot pa v prvi ekipi Triglava?

»Med mladimi sem najmočnejši, v članski konkurenci pa »tolčejo« mene drugi.«

● Čeprav ste branilec, dosegate veliko golov?

»Do sedaj so se me bali v glavnem vratarji pionirskih in mladinskih ekip.«

● Koga v klubu oziroma v reprezentanci najbolj cenite?

»V klubu Jožeta Rebolja in Mohoriča, v državni reprezentanci pa Jankoviča in Perišiča.«

● V mladinski in v mladi reprezentanci Jugoslavije so letos zaigrali kar štirje Kranjčani. Ali menite, da se bo število kranjskih igralcev v prihodnje še povečalo v kranjski vrsti?

»Viktor Mohorič ima glede na svojo kvaliteto priložnost, da se kmalu priključi jugoslovanski članski reprezentanci. Morda pa se bosta v prihodnosti priključila še Balderman in Sorli. Veliko pa obetata tudi Malovašič in Svarc.«

● Danes zvečer igrate s Primorjem. Bi lahko napovedali rezultat?

»5:3 za Triglav!«

P. Didić

Na treningu v Kranju so že nekaj dni nogometaši splitskega Hajduka. Na sliki: od leve na desno: Ferić, Nadoveza, Pavlica, Hlevnjak in Holcer

Uspeh kranjskih kolesarjev

Na mednarodni kolesarski dirki »Kosmajski partizani« so startali tudi trije Kranjčani. Ekipa Kranja je zasedla šesto mesto, Kranjčan Ribnikar je bil med posamezniki peti, na šesto mesto pa se je uvrstil Žagar. Na dirki je startal tudi Tone Dacar.

J.

Nogometaši Hajduka v Kranju

Že nekaj dni se v Kranju pripravljajo za novo sezono nogometaši Splitskega Hajduka. Danes dopoldne bodo odigrali prvo prijateljsko nogometno tekmo in sicer s kranjskim Triglavom. V ekipi Triglava bodo nastopili tudi Bregar, S. Verbič in Kožar, ki so se iz Ljubljane ponovno vrnili v matični klub.

Nogometaši iz Splita so nastanjeni v Alp-penzionu v Predvoru in so z bivanjem in gostoljubnostjo zadovoljni.

V sredo, 30. julija, pa se bo Hajduk v Kranju pomeril z reprezentanco Gorenjske, katero bodo sestavljali igralci Triglava in LTH iz Skofje Loke.

P. Didić

Naš komentar

Prvi cilj dosežen

Če bi tekma Triglav : KPK v okviru tekmovanja druge zvezne vaterpolo lige trajala samo deset sekund manj, bi Kranjčani na turnirju v Kranju osvojili prvo mesto. Triglav je namreč deset sekund pred koncem vodil s 6:5. Zaradi neodločenega rezultata (6:6) pa so Triglavani zasedli tretje mesto. Kljub vsemu pa predstavlja tretje mesto solidno uvrstitev kranjskih vaterpolistov. Zadovoljili pa so tudi z dobrimi igrami. Kranjčani so si priborili s tem mesto med šestimi najboljšimi ekipami, ki se bodo v prihodnjih dneh potegovala za vstop v prvo zvezno ligo.

Tudi na tem turnirju so se v najslabši luči predstavili sodniki. Prijatelji vaterpola v Kranju so se na tem turnirju lahko prepričali, da Triglavu sodniki v resnici niso naklonjeni. Kranjčani so bili najbolj oškodovani v tekmi z reškim Primorjem. Na isti tekmi pa se je pripetil tudi incident. Nekdo od gledalcev je namreč vrget pred sodnika Katunovića jabolko, zaradi česar je sodnik zahteval izpraznjenje ene polovice tribune. To je bil sicer v redu ukrep, vendar žal v takšnih primerih na drugih bazenih sodniki ne ukrepajo tako rigorozno.

V kranjski ekipi so se na tridnevem turnirju najbolj izkazali J. Rebolj, Balderman in Mohorič. Polivalentni pa velja še Nadižarja in F. Rebolja. Zadnja dva na tem turnirju sicer nista igrala v mejah svojih sposobnosti, vendar sta kljub temu veliko prispevala k uspehu kranjskega Triglava na turnirju druge zvezne lige v Kranju. Če bi zbrali sedmerico najboljših igralcev turnirja, bi vanjo zaslužili vsekakor tudi Kranjčani Mohorič, Balderman in J. Rebolj. Po mnenju strokovnjakov pa je bil na turnirju najboljši Viktor Mohorič.

Rezultati, ki jih je dosegel Triglav proti posameznim ekipam: Šibenik 6:3, Jedinstvo 11:1, Riviera 7:2, Primorje 4:5, KPK 6:6.

Najuspešnejši strelci za Triglav pa so bili: J. Rebolj 9, Balderman 8 in Nadižar 7. Ekipo Triglava pa so na tem turnirju sestavljali naslednji igralci: F. Rebolj, Mohorič, Chvatal, Velikanja, Kodek, Torkar, Sorli, Klemenčič, Balderman, Nadižar in J. Rebolj.

P. Didić

Vaterpolo

Danes Triglav : Primorje

Danes, v soboto, ob 20. uri se bodo vaterpolisti Triglava pomerili v okviru kvalifikacij za vstop v prvo zvezno ligo z ekipo Primorja z Reke. Imenovana ekipa predstavlja že od nekdaj kranjskemu Triglavu najtrši oreh in so tudi na nedavnem turnirju v Kranju doživeli prav proti tej ekipi edini poraz. Kljub vsemu menimo, da je Triglav v nocojšnjem prvem nastopu favorit tekmovanja.

Ostala srečanja, ki jih bo Triglav odigral v Kranju v okviru kvalifikacij za vstop v prvo zvezno ligo: 6. avgust — KPK Korčula : Triglav, 11. avgust — ISP Pančevo : Triglav, 13. avgust — Crvena zvezda (Beograd) : Triglav, 17. avgust Medveščak (Zagreb) : Triglav.

P. Didić

Vaterpolo

Triglav : Koper 14 : 3

Kranj, 25. julija — V tekmi vaterpolistov za pokal PZS so igralci kranjskega Triglava sinoči gladko odpravili ekipo Kopra s 14:3 (5:1, 3:0, 4:1, 2:1). Pred 400 gledalci je srečanje dobro vodil Alujevič iz Celja. Za Triglav so bili uspešni: J. Rebolj 6, Klemenčič 4, Balderman in Nadižar po 2 krat.

Triglav je nastopil na tem srečanju v naslednji postavi: Finžgar, Torkar, Kodek, Sorli, Nadižar, Balderman, J. Rebolj, Košnik, Velikanja, Klemenčič in Podveršček.

Kranjčani so zelo dobro zaigrali predvsem v prvih dveh četrtinah, ko so si zagotovili dovoljno prednost za visoko zmago.

J. J.

Vaterpolisti Triglava se bodo nocoj prvič pomerili v kvalifikacijah za vstop v prvo zvezno vaterpolo ligo. Njihov nasprotnik bo Primorje z Reke.

Človek na Luni

Luna, zemljin satelit je od našega planeta oddaljena 384.000 km. V premeru ima 3470 km. Zemljo obide v 27 dneh, 7 urah, 43 minutah in 11,5 sekunde. To je lunin mesec. V istem času se zavrti okoli svoje osi, zato je vedno z isto stranjo obrnjena proti Zemlji. Površina lune ni ravna in so na njej tudi do 8000 metrov visoka gorovja. Na luni sta nekoč bila zrak in voda, danes pa ju ni več.

Ti podatki so dolgo veljali, toda ali bodo tudi odslej? Epohalni pristanek na Luni bo verjetno pojasnil in odkril marsikaj. Dolgoletne priprave so rodile uspeh, vendar so pustile krvave sledove. Mrzlični tekmi v osvajanju vesolja so plačali svoj davek Grisson, White, Chaffe in Komarov.

14. julija so v Cape Kennedy začeli polniti tanke matične ladje Columbie in Orla s kisikom in helijem. Gorivo v tankih so dali pod pritisk. Nosilno raketo Saturn 5 so napolnili šele tik pred izstrelitvijo. Astronavti so ta dan počivali, le telovadili in plavalji so, da bi si ohranili moč.

Toda v ZDA niso bili mirni. Novica, da je SZ 13. julija izstrelila v vesolje svojo avtomatsko vesoljsko postajo z robotom Lun 15, je razburila svet. Časopisje je ugibalo naloge sovjetske postaje. Nastale so razne domneve. Luna 15 je 21. julija ob 17.05 zares pristala na Luni sredi Mare Crisium in se ni več oglasila. Kraj je 800 kilometrov oddaljen od pristajalne točke Orla, vendar seizmograf, ki sta ga pustila na Luni ameriška vesoljca, ni zaznamoval nobene ganka.

Če bi se Rusom domnevna naloga, prinesiti material z Lune, posrečila, bi to potrdilo mnenje največjih učenjakov v ZDA, da ima človekov polet na Luno, na tej stopnji vesoljskih poskusov, le politično propagandni namen. Rusi bi tako dokazali, da se namen Apollo 11 lahko hitreje, zanesljiveje in ceneje doseže z različnimi aparati.

16. julija ob 14.32 po našem času je raketa Saturn 5 z matično ladjo Columbia in lunino ladjo Orel v Cape Kennedyju uspešno vzletela. 10 minut kasneje so bili vesoljci že v zemljinem tiru, 190 km visoko. Druga stopnja rakete je odpadla že v višini 182,2 kilometra. Teža rakete se je tedaj zmanjšala za 519 ton. Ob 17.16 pa so vesoljci vžgali še tretjo stopnjo rakete. Ra-

keta je zletela iz Zemljinega tira proti Luni.

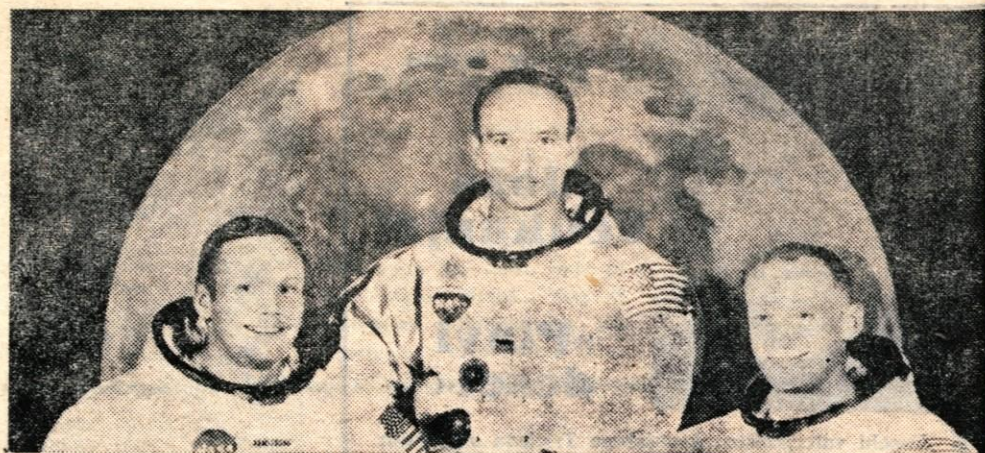
17. julija je bila vesoljska ladja Columbia ob 16.30 na pol poti do Lune. Ladja je plula skozi vesolje tako točno, da ni bila potrebna nobena korektura. Vesoljci so se dobro počutili in so ta dan počivali.

18. julija so v popoldanskih urah dosegli točko enakih privlačnosti in jo tudi prešli. Luna jih je vedno bolj privlačevala, vesoljsko plovilo je pridobivalo na hitrosti.

Na Zemlji je v teh dneh vladala napetost. Se bo pristanek na Luni posrečil? Kaj namerava Luna 15, ki se oglašča s čudnimi signali? Sovjeti niso pojasnili svojega načrta, povedali so samo, da nadaljujejo raziskovanja v območju Lune in da ne bodo ogrožali poleta Apollo 11. Razburjenje je zajelo tudi OZN, ker je v Houstonu ostala njihova zastava, ker ni bila razkružena, čeprav so jo pravočasno poslali tja.

19. julija ob 18.26 po jugoslovanskem času, se je vesoljska ladja uspešno vtirila v Lunin eliptični tir, ob 22.42 pa je vesoljcem uspelo usmeriti vesoljsko plovilo v krožni tir okoli Lune. Vesoljska ladja je ob 13.00 drvela s hitrostjo 4114 km na uro in je bila oddaljena od Lune še 25.113 km.

20. julija ob 00.14 sta se vesoljska potnika Armstrong in Aldrin splazila v Pakja. Začel se je najvažnejši del programa, v katerem so sodelovali človekovi in elektronski možgani. V trenutku je bil pajek samo še 2,5 km od Lune. Vesoljca sta iskala primeren prostor za pristanek, ko se je nenadoma pojavil pred njima — bila sta manj kot 500 m nad Luno — več kot tri metre visok rob kraterja. Aldrin bliskovito ukrepal in pajek preskočil oviro. Lunina ladja Orel z vesoljcem Neilom Armstrongom in Edwinom Aldrinom je mehko pristala v Morju tišine na Lunini površini ob 21.17.42 po našem času, 7 km stran od predvidene točke. Armstrong je takoj posredoval številke s komandne plošče v središče v Houstonu in so v prevodu pomenile: »Stik z Luno. Prispeli na cilj. Motor izključen.« Človeku je torej uspelo premagati razsežnosti vesolja, uresničile so se najbolj fantazijske sanje. To je uspeh človekovega uma, toda taka znanost in tehnika lahko vodi v pogubo, če ne bo človek spoznal, da se

Neil A. Armstrong

Michael Collins

Edvin E. Aldrin

človeštvo lahko ohrani edinele kot celota.

21. julija ob 03.39 po evropskem času je prvi človek stopil na Luno, 66 let po tem, ko sta se brata Wright dvignila v zrak. »To je majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo,« je dejal Armstrong. Vesoljska potnika sta preživela zunaj vesoljske kabine dobri dve uri. Nabrala sta vzorce kamenin in na Luni postavila razne instrumente, tudi seizmograf, ki bo dve leti znanoval tudi najmanjše Lunine tresljaje. Menda je hoja po Lunini površini neprimerno lažja od vaj, ki sta jih prestala na Zemlji. Težnost Lune je šestkrat manjša od težnosti Zemlje. Lunina tla so zelo trda in hranijo v sebi skrivnost o prvem nastajanju. Prah se prime obleke kot opilki magnetita. Kamenine, ki sta jih našla vesoljca, so podobne tistim na Zemlji. Armstrong poroča, da so vlažne, zato so karanteno še poostriili. Armstrong in Aldrin sta tudi s pomočjo laserja usmerila svetlobni žarek na rodni planet. Ujeli so ga v observatoriju na planini Hamilton v Kaliforniji. Sedaj se jim je že trikrat ponesrečil poizkus, da bi se laserski žarek, poslan z Zemlje, odbil od laserskega zrcala na Luni, ki se je verjetno prevrnilo. S pomočjo teh žarkov hočejo astronomi izračunati točno oddaljenost Lune od Zemlje.

Da sta se vesoljca lahko ločila od Zemljinega satelita, sta morala vključiti splet posebnih nabojev. Kabina z vesoljcem se je tako osvobodila pristajalnega dela Lunine ladje. Avtomatično se je vžgal raketni motor in vesoljca sta se dvignila naprej v eliptični in nato v krožni tir do matične ladje s Collinsom. Ob 33.32 sta se oba dela ladje združila. Polet Apollo 11 se je končal v četrtek, 24. julija ob 17.41 uri, ko je vesoljska ladja pljusnila v Pacifik.

Učenci NASA menijo, da je zdaj človek sposoben raziskovati vse planete, celo zvezde zunaj sončnega sistema, za to pa bo potrebno najti nov vir energije.

Luna je osvojena, pripada vsemu človeštvu, čeprav je na njej ostala plastična zastava ZDA. V. M.

Dobrih osem let je minilo, odkar je pokojni predsednik Kennedy pod vtisom sovjetskega vodstva v vesolju v znanem govoru na zasedanju obeh domov ameriškega kongresa napovedal program, po katerem bodo Američani poslali »še to desetletje« človeka na Luno in ga varno pripeljali nazaj. Takrat je marsikdo majal z glavo. Čas je bil videti tako kratek, tehnična raven človeka še tako nizka.

Toda trije astronavti, ki se jim je zdaj posrečilo dejanje — pomemben mejnik v zgodovini človeštva, so samo trije »zamaški«, ki plavajo v morju orjaških izdatkov, združene tehnologije ZDA in velikanske koncentracije umov in znanja v vseh disciplinah znanosti od psihatrije do balistike.

Kakorkoli že gledamo na ta napor, ne moremo mimo dejstva, da sta raketa in vesoljska ladja sestavljeni iz 5.600.000 delov, da je 5000 ljudi sodelovalo samo pri »odštevanju« pred izstrelitvijo Apollo 11, da računalniki izračunavajo sleherni sekundo poleta do drobca sekunde natančno, da je bilo potrošenih 24 milijard dolarjev. Ze teh nekaj podatkov zgovorno priča, kaj vse je bilo potrebno, da je prišel človek na Luno. Pred tremi astronavti je poletelo v vesolje 35 moških in ena ženska — Valentina Tereškova.

Zapirali bi oči pred dejstvi, če ne bi priznali, da poteka prodiranje v vesolje — ali bolje rečeno, v notranje vesolje — v znamenju napete in zagrizene tekme med dvema supersilama — ZDA in Sovjetsko zvezo. Uradni predstavniki ene in druge države seveda čestitajo svojemu tekmeču ob vsakem novem uspehu v vesolju, toda odkar se Rusi oktobra 1957 izstrelili na krožno pot okrog Zemlje svoj prvi umetni satelit — Sputnik, se supersili nista mogli dogovoriti za sodelovanje pri raziskovanju vesolja.

Bolj od vseh tehničnih in denarnih vprašanj pa navadnega zemljana, ki čuti tudi nekaj ponosa, da je človeški um sposoben rešiti in uresničiti tako velike in zapletene naloge, mučijo vprašanja o prihodnosti, o smislu vesoljskih prizadevanj, o tem, kako bodo ti novi koraki v vesolje vplivali na življenje na Zemlji in podobno.

Ni malo ljudi, ki se celo ogorčeno sprašujejo, ko sicer vzklikajo pogumnim astronavtom in ploskajo temu velikemu tehnološkemu uspehu, čemu trošijo tako ogromne vsote denarja za vesolje, ko je na zemlji še toliko revščine. To vprašanje je popolnoma upravičeno, toda ni ne prvič in tudi ne zadnjič, da si ga človek zastavlja.

Izdatki za vesolje, najsi bodo še tako veliki, nikakor niso tako veliki, kakor so izdatki za oboroževanje. In to ne samo oboroževanje obeh supersil in drugih močnih držav, ampak celo držav v razvoju. Prav pred nekaj dnevi je generalni sekretar OZN precej ostro prijel države v razvoju, ki odštevajo tolikšne vsote za oboroževanje, medtem ko vlada pri njih še tako velika revščina.

Sicer pa si človek obeta od vesolja tudi velikanske koristi. Sicer zvenijo nekatere napovedi prav tako fantastično, kakor so zvenele napovedi o človekovem prihodu na Luno pred desetimi leti: ogromni laboratoriji, celo tovarne v krožnici okrog Zemlje, električne centrale v tiru okrog Zemlje, ki jih bo gnala sončna energija, dolgoročne vremenske napovedi, zboljšanje telekomunikacij po vsem svetu, ugotavljanje kakovosti pridelkov in stanja gozdov, odkrivanje ribjega in rudninskega bogastva...

Toda kljub vsemu ostane ta trenutek v človeku najmočnejši občutek vznemirjenosti, ponosa in razburjenosti nad največjo človekovo pustolovščino tisočletja.